

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrt leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Znamenja bodočnosti.

Koalicija je razpala, položaj se pa ni razjasnil. Začasno ministerstvo začasno rešuje najzujniše državne zadeve. In vendar se je položaj mnogokaj predrugačil.

V trenutku, ko je zbornela koalicija, koalicija načelnega protislovja v molčeči nič, jela je vsa Avstrija dihati prosteje. Zadušljiva megla, „nepolitične politike“, v katero je zavila lažiliberalna levica vse državno življenje, da v tej maloprozorni megli tem laže ropa in pustoši drugonarodne pravice za požrešne namene gospodovanja. Ta megla se je razkadila, nehala je, čeravno še ni nehala celjsko vprašanje, kterega je sama nemška napetost z držovito lahkomišelnostjo spravila na dan, da se ob njem razbije njena ladja na morju vladne milosti.

Ves svet je prepričan, da z levičarji ni iskati zaveze, komur je mar ravnopravnosti, pravičnosti in istoveljavnosti vseh avstrijskih in tudi slovanskih narodov, komur je mar najdražjih narodnih svetinj, ktere so v svojem napuhu in v svoji gospodoželjnosti drzno teptali z nogami ali hoteli teptati nemški liberalci.

Celo presvitli vladar je neki ostro obsodil nemške levičarje, in je to dal čuti poslancu levičarju Promber, kar seveda levičarji, dasi brez sreče — hočejo utajiti.

Znano je, kako so se nemški poslanci zagrizeno vedli proti celjskim vsoprednicam. In baje je tudi to pravičnost našega svitlega vladarja napolnilo z nevoljo proti levičarjem.

Potrdilo za to je tudi način, kako je svitli vladar odlikoval ravno one odstopivše ministre, ki so se potegnili za opravičene težnje slovanskih narodov, zlasti, kar zanima, ki so celjske vsoprednice vzeli v svoj zaščit. Spominjamo se tukaj na posebno odlikovanje Windischgrätz, Madeyskega, Schönborna in Falkenhayna.

Dokaz zaslužene nemilosti do levičarjev na svitlem mestu je tudi dejstvo, kako je cesar odlikoval takrat s posebno prijaznostjo slovanske poslance, in celo one, ki so v opoziciji — Mladotiče, o priliki delegacijskih predstav, kar se je jako opazilo.

Mnoge zanimivosti za nas je zlasti prijazni nagovor dalmatinsko-hrvaškega poslanca Biankinija od strani njih Veličanstva: „Vi imate vedno mnogo dela?“ Biankini: „Jaz se trudim, kolikor mi mogoče, braniti pravice hrvaškega naroda“. Na to cesar: To je hvalevredno. Hrvaški narod je bil vedno zvest in vdan moji rodovini in meni. Biankini pa je navdušeno odgovoril: „To je zgodovinska resnica in tako bode tudi vedno in vselej.“

Ta nagovor in odgovor Nemcem ne gre iz glave. Eden najzagrizenejših njihovih listov se ne more dovolj načuditi temu iskrenemu odgovoru hrvaškega poslanca. List občuduje moča poštenjaka in značajnika, ki je znal tako odkrito in iskreno izraziti — da prepričanje in domoljublje na najvišjem mestu, obznanje le, da teh besed ni govoril Nemeč. Mi mu to lahko razložimo. Slovanski poslanci se borijo za pravice svojega jezika in rodú z živim navdušenjem in rodoljubjem, kterega Nemci — teptajoči pravice slovanskih narodov s kruto in brezvestno brezobzirnostjo, nikdar ne morejo imeti. Slovanski poslanec govori iz prepričanja in pravičnosti, nemški iz krivične sebičnosti.

Kako je n. pr. poročevalec dr. Beer prepričan o potrebi slovanskih celjskih paralelk, in vendar jim je nasprotnik, ker to zahteva nemška sebičnost in sebični levičarji. Ta mož, ki je izgled značajnosti svojim vrstnikom, sam prizna in pove, da mora tuliti z volkovi. Pa proti Biankiniju je še le celo nemški list pravičen, rad prizna značajnost, če tudi na svojem nasprotniku. Kako pa delajo nemški poslanci?

Ves svet nam Slovincem mora priznati da se borimo s prepričanjem za sveto stvar, če se borimo vstrajno in neomajno za pravice našega rodú in jezika, če se borimo v težkem boju za kulturni napredek, za šole, za slovanske vsoprednice.

In potem pride tak nemški poslanec dr. Baereuther, ki si misli kot največjo nemško značajnost, če nas sramoti s tem, da sam sebi laže, rekoč, da je zahteva glede celjskih slovanskih vsoprednic, predrzen, preširen in nesramen napad — na nemštvo. Ni nam doumno, kaj si je mislil takrat „strogi“ predsednik poslanske zbornice, da ni zaslužno ožigosal nesramno sramotečega nas poslanca. Tudi dunajski konzervativni list se čudi na tem, da predsednik ni ukoril nedostojnega poslanca.

Pomisleka vredno je, da si niti celjski nemški listič ta znan „prijatelj“ ljubeznivosti in dostojnosti gledé na Slovence ne upa hvaliti takega zlopočetja. Koliko korupeije mora pač biti med nemškimi poslanci, katerih najboljši članovi se ponašajo s tako „olikanostjo“, ktere se celo celjski zloglasni listič sramuje. Kdo bi se tedaj čudil, če se od takih slojev s studom obračajo vse dostojnost in pravičnost čislajoče stranke.

Množijo se znamenja, ki pravijo, da skoraj v Avstriji ne bode več stranke, ki bi se hotela ali sploh mogla družiti in vezati s stranko lažiliberalnega in nacionalnega nemštva.

Če je res bilo kdaj levičarjem, preslepiti trohico bratozabnih Poljakov za se, se tudi tem že odpirajo oči in z ogorčenostjo se obračajo od njih. Mnogobrojni poljski listi so se odločno izrekli proti nemški levici.

Povsodi prodira spoznanje, da z levičarji ni mogoče pravičnega zakonodajstva, pravičnosti proti drugim državnim narodom. In to spoznanje je znamenje boljše bodočnosti. Res! sedajni

LISTEK.

Na praznik sv. Cirila in Metoda.

Spisal Ciriljev.

Dve svetli zvezdi bliščite
Na nebu nam Slovanom:
Oj sveti Ciril in Metod!
Na nebu nam Slovanom.

Zopet si tu, ti blagoslovljeni dan, katerega e veliki Leon XIII. izbral za godovni dan našima apostoloma, sv. Cirilu in Metodu.

Bodi mi zato pozdravljen iz globočine srca, ti znameniti dan, dan neizmernega veselja za vse katoliške Slovane!

God svoj praznujeta danes moža — svetnika, apostola in blagosvetnika, ki sta veliki slovanski rod pripeljala v naročje edino vzveličavne sv. cerkve Kristusove, ki sta mu prinesla pravo krščansko omiko, ki sta slovanski jezik vpeljala pri božji službi in ga tako posvetila, ki sta nam sploh storila toliko, da ju na večne čase imenujemo svoja največja dobrotnika.

Vsakdo se veseli svojega godú, veselimo se ga i mi Slovenci, vsaj obhajamo zajedno s praz-

nikom Ciril-Metodovim tudi praznik svojega lastnega prerojenja iz neolikanega, poganskega naroda v narod prosvetljen in olikan v smislu krščanstva.

Pa godovnjaki se ne veselé samo, nego tudi premišlujejo vzvišene kreposti svojih svetih zaščitnikov, se za nje navdušujejo in je posnemajo. Storimo to tudi mi Slovenci ob svojem in svojih zaščitnikov veselem godu.

* * *

Življenje in delovanje sv. Cirila in Metoda nam podaja toliko krasnih vzgledov in naukov za naše versko in narodno življenje, kakor malokaterega drugega svetnika. Ljubezen do vere in do Boga, ljubezen do naroda odsvita iz vsakega njenega koraka, iz vsake besede in iz vsakega njenega dejanja. Njuna ljubezen do Boga in do slovanske domovine se ni kazala le v praznih besedah, kakor se rado dandanes dogaja, o ne, sv. brata sta ljubila dejanski, požrtvovalno.

Želeti to ni težka stvar,
Storiti to velja —
Ne bodi v ustih čuvstvo nam,
A bodi v dnu srca.

In ta njuna požrtvovalna ljubezen do slovanskega rodú je rodila prelepe, trajne sadove, ki jih še dandanes uživamo. Še dandanes ljubimo in slavimo trojedinega Boga in skrbimo za svojo časno in večno srečo, kakor sta nas učila pred tisoč leti sv. brata. Vse to je sad njune molitve, njunega dela.

Požrtvovalna ljubezen do naroda pa le tedaj rodi trajne sadove, ako izvira iz večnolepe božje ljubezni, ako izhaja iz trdnega verskega prepričanja, ako ji je spremljevalka iskrena molitev. Da, vera je podlaga, ki se edina nikdar ne poruši, ne omaja. Duševna stavba, zidana na verski podlagi, preživi vse čase in viharje, zaman je vsak napad na njo, in naj bi še tako mogočno pljuskali ob njo sovražni valovi, ona se ne nagne, ne pade, nego stoji trdneje kot najtrdnejša skala sredi razburjenega morja.

Vera je, kakor pravi veliki škof Strossmayer, večni izvor vsaki luči, vsake prave svobode, vsake prave moči, vstrajne zmage in slave. Naj ima narod vse, kar skriva v sebi svet, pa naj nima svete vere, je izgubljen, je posvečen smrti in propasti; pa naj nima narod ničesar, ali če je znal v srcu in duši svoji ohraniti nepokvarjen in ne-

državni položaj z začasno vlado je nejasen, nič gotovega ni znano, vendar so znamenja, ki nam dajo upati boljše bodočnosti, prerojenja „starega železnega obroča“, zveze vseh državnih strank, katerim je mar pravičnost in pravednost napram vsem narodom avstrijskim, katero načelo je edina rešilna pot vsaki vladi, ki hoče narediti mir in spravo med narodi, po zlatem geslu svitlega vladarja.

Stari in novi.

Koalicija je splavala nekam po bistri Dunavi, od koder je menda ne bo več nazaj. Na isti ladji je odplavalo tudi koalirano ministerstvo.

Ministerski predsednik je šel s častjo, kakor je bil s častjo prišel na visoko mesto. Njegovo ministerstvo bi bilo lahko jako srečno in plodovito, da ni bilo v njem zastopanega koaliranega lažiliberalizma po Plenerju in Wurmbbrandu. Ta dva sta prav za prav vse razdrla.

V ministerskem svetu sta se kazala zmerna, med levičarji sta z levičarji rogovilila, dr. Beer bi rekel: z volkovi tuhla. V ministerskem svetu sta bila za slovenske vsoporednice v Celju, v levičarskem klubu pa sta puntala levičarje proti, rekši: mi dva ne moreva biti proti, za to pa ste lahko vi tem večji nasprotniki.

Reči se mora, da so bili vsi ostali ministri, deloma še članovi Taaffejeve vlade, vsaj po svoji dobri volji pravični tudi nam Slovincem. Pravosodni minister Schönborn se je hotel vsaj izkazati pravičnega, s tem, da je na Primorskem ukrenil dvojezične napise, žal, da se je dal pregovoriti, in svoje naredbe ni izvedel, kakor je nameraval. Pa to je bila nesreča za vse ministerstvo. Ni smelo biti ne tič ne miš. Žalega ni moglo in tudi ni hotelo storiti nič, dobrega pa ni smelo, da se ni vzdignila levica proti. Da bi hotoma delalo krivico Slovanom, čemur bi levica gotovo ne oporekala, za to je pa bilo predobro. Za dobro preslabo, za slabo predobro. Imelo je po liberalnih zvezane peruti. Windischgrätz-ovo ministerstvo bi moglo biti sreča za vso državo, predsednikove in lastnosti večine ministrov so bile sposobne za to, vredno bi bilo pač nekaj boljšega nego breznačelne koalicije. Dobro nam je še v spominu tudi grof Falkenhayn, ki se ni sramoval o priliki otvoritve dolenske železnice napiti slovenske zdravice.

Hvaležni smo tudi naučnemu ministru Ma-deyskemu, ki se je, kljub liberalnemu vrišču moško postavil za pravično stvar slovenskih vsoporednic v Celju. Novo ministerstvo je samo začasno.

Treba in skrajni čas je že, spraviti pod streho državni proračun. To pa bi v času, ko druga stranka drugi ne zaupa, bilo preteško, za to pa se to morda posreči začasnemu ministerstvu, in kakor vse kaže se mu bode tudi posrečilo.

Ministerski predsednik je grof Kielmansnegg, rodom Nemeč iz Hanovra, avstrijski naseljenec, prvi ministerski predsednik v katoliški Avstriji,

ki je luteran. Bil je namestnik na Niževavstrijskem in pristaš liberalcev, za katere pa se mu je lju-bezen in volja precej ohladila, tako, da se je trudil biti tudi pravičen z antisemitom. Antise-miti so mu naznanili po dr. Luegerju mir ali vojsko, če bo slušal liberalce, vojsko; če bo pra-vičen, mir. In to bo za nas menda tudi najbolje.

Razven dveh ostalih ministrov Javorskega in Welserheimba, prvi poljski minister, drugi do-mobranski so vsi drugi ministri ali bolje zami-nistri uradniki, načelniki posameznih strok, dr. Henrik vitez Wittek za trgovino, Eduard pl. Rittner za uk in bogočastje, dr. Karl pl. Krall za pravosodje, baron Ferdinand Blumfeld za po-ljedelstvo.

Kako ministerstvo bo zraslo iz tega začas-nega položaja, je težko reči. Ali živa potreba je takega ministerstva, ki bo zapisalo na svojo za-stavo geslo pravičnosti in pravednosti proti vsem narodom avstrijskim. To je edina prava pot vsakemu ministerstvu v Avstriji.

Celjske novice.

Vse čast. p. n. naročnike, katerim smo da-nes pridejali poštno-hranilnični položni listek, prosimo, da naročnino takoj obnove, ker bi bili drugače primorani vstaviti list.

(O grofu Wurmbbrandu) pišejo nemški listi, da bode govoril v državnem zboru proti celjski postavki. Ta mož in naš veliki prijatelj, je kot minister, — kako dolgo je pač tega — glasoval in odobril celjsko postavko, zdaj pa ko ni več minister pa menda hoče posili rad vojvoda štajerski — svoj žolč izliti na Slovence, da ga je tako hitro minila ministerska čast. Sicer bi se pa med nami nikdo ne čudil, ko bi to res bila resnica.

(Dr. Menger) eden izmed glavarjev liberalne levice, se je pred nekaterimi dnevi proti izjavi Mladočehov, ki so trdili, da liberalna stranka peša in razpada, prav ostro odrezal. Tudi vodja Staročehov dr. Rger je prerokoval razpad libe-ralne stranke in vendar še ta danes obstoji, Ri-ger pa že zdavna ni več vodja Čehov. Komaj trije dnevi so od tega pretekli, pa tudi dr. Plener glasoviti in bojeviti vodja liberalne stranke ni več levičar niti poslanec. Osoda ima hitre noge.

(Vabilo k ljudski veselici v Vojniku.) Še enkrat opozarjamo slavno občinstvo na veliko ljudsko veselico, ki se bode vršila prihodnjo ne-deljo dne 7. julija t. l. popoldne v „Paradeški“ pri Vojniku. Odbor za to veselico dela velike pri-prave in je storil vse, da bi občinstvu priredil res poseben užitek. Program je tak, da najde vsakdo svojo zabavo. „Celjski Sokol“ udeleži se korporativno in v uniformi veselice. Isti od ko-raka s spremljevanjem godbe in krdela jezdecov ob 2. popoldne iz Škofjevsi na zabavišče. Pri veselici bode „Celjski Sokol“ telovadil s kiji in na orodju. Pri veselici svirala bode godba iz Pod-četrtka, peli bodo pevci „celjskega pevskega društva“ in iz Vojnika nastopili bodo tudi voj-niški tamburaši. Dalje je na programu loterija z

lepimi dobitki, ples, streljanje s puškami in z-golobom in keglanje za dobitke, guganje, tekanje v vrečah in razne druge ljudske zabave. Zvečer v mraku prižigal bode se umetelni ogenj. Skrb-ljeno je za izvrstno vino in pivo in druge pijače, kakor tudi za dobro kuhinjo. Veselica se vrši brez vstopnine, vsak se je lahko udeleži. Ako bi bilo v nedeljo dne 7. julija slabo vreme, vršila se bode veselica drugo nedeljo dne 14. julija 1895.

(Poslanec g. Mihael Vošnjak o stališču slovenskih poslancev.) Pri konferenci štajersko-slovenskih zaupnikov 23. t. m. v Celju je poja-snil poslanec Vošnjak sedanji notranje politični po-ložaj. Omenil je najprvo, da so bili vsi jugoslo-vanski poslanci od l. 1891, ko se je otvoril se-danji parlament, do oktobra 1893, ko se je os-novala koalicija, pod vodstvom Hohenwarta v klubu konservativcev. Po odhodu Taaffejevem ostalo je le še sedem slovenskih poslancev v tem klubu, namreč Klun, Vošnjak, Robič, Pfeifer, Povše, Globočnik in Šuklje. Ostali poslanci so se pa raz-cepili v dve stranki, namreč Klaič-Ferjančičevo in Spincič-Biankiniovo. Zakaj se tudi Vošnjak s svojimi somišljeniki ni ločil iz konservativnega kluba, se je razvidelo iz zadnjih sej proračun-skega odseka. On je namreč imel pred očmi celj-sko gimnazijo in njeno preosnovo. Vedel je nam-reč dobro, da zamore v veliki stranki, v Hohen-wartovem klubu, ki je bila Slovincem vedno prijazna, veliko več doseči, kakor pa drugje. Tako je prišlo v zbornici na vrsto celjsko vpra-sanje, ki je toliko hrupa vzbujalo po svetu in kateri je bil izgovor za levičarje, da so izstopili iz koalicije in da je vsled tega odstopilo mi-nisterstvo. Govorniku je zelo žal, da je odstopil mož, (Windischgrätz), ki je imel najboljšo voljo ustreči zahtevam vseh strank. Sedaj treba čakati — ako se ne razpusti poprej državni zbor, — da pride novo definitivno ministerstvo. Takrat je pa potrebno, da se združijo vsi slovenski poslanci in to bi bilo, ako ne preje, gotovo v jeseni železa. Tedaj je treba, da složno postopajo, in prenehati morajo vsi napadi.

(Celjsko učiteljsko društvo) bode 11. julija t. l. zborovalo v Celju.

(Poizvedovalnica) po predpisu deželnega odbora dobiti je sedaj v trgovini Dragotina Hri-barja v Celju.

(Zaroči se) dne 7. t. m. g. dr. Fran Mayer, z gospodično Riči Prus, hčerjo znanega rodoljuba in bivšega prvoboritelja Slovincem v Konjicah na Štajerskem. Čestitamo!

(Sprejemni izpit) na tukajšnji gimnaziji bode dne 13. in 14. t. m. Učenci, ki so dovršili ljudsko šolo in žele vstopiti v gimnazijo naj se javijo poprej pri ravnateljstvu zavoda.

(Žandarmerijska postaja celjska) preselila je svoje stanovanje iz hiše št. 3 na Franc Jože-fovem nabrežju v hišo št. 5 v Savinjski ulici (Sanngasse) pri kapucinskem mostu.

(Kakošne so nemške Raffaisenove posojil-nice?) Dobro na Nemškem, pri nas po Sloven-skem pa ne! To nam spričuje S. nemška posoj-ilnica na Bizeljskem, ki deluje (če sploh kaj de-

oslabljen dar svete vere, pa naj so ga protivniki mrtvim in zakopanim proglasili, prišel bode go-tovo dan, ki bode on vstal in se vrnil v novo, slavno življenje.

In to vero sta nam prinesla sv. brata, to vero sta nam zapustila vcepljeno v srca naših pradedov, katerim sta tako prisrčno klicala za slovo:

„Ladje Petrove ne popustite,
Vsaj jo vodi varno sám Gospod!
V burji mu v naročaj pobitite,
Migne — in oteti ste nezgód.
Njega volji ves mir pokori se,
Dvigne roko — morje vpokoji se,
In valovje jezno obmolči,
Zvezda mira ladji zablíši“.

Tako nam kličeta tudi danes iz nadzvezd-nih višin po več kot tisoč letih, dobro vedoč, da nam je le vera v Boga bila v vseh stiskah in nezgodah edina zvezda rešiteljica in nam je še dandanes. In če bi se danes odtujili sv. veri, bil bi neizogiben naš propad, postali bi žrtva nenasitenega tujstva. Zato pa le vedno izvršujmo svoja dela na tej podlagi, na kateri sloni ob-stanek našega malega in sicer slabega sloven-skega naroda.

Sv. Ciril in Metod sta bila velika bogoljuba, zato sedaj uživata večno veselje pri svojem Očetu. Sama sta sveto živela in druge sta sveto živeti učila. Bodimo tudi mi Slovenci bogoljubi, skrbimo za svoj in za svojega naroda večni blagor, da se bomo tedaj, ko se preselimo iz prelepe naše slovenske domovine v najlepšo vseh domovin, v nebeško domovino, gledali z našima apostoloma od obličja do obličja.

Pred dobrim letom umrli veliki bogoljub in rodoljub slovenski, prelat Fr. Kosar, je tako-le klical svojim rojakom: „Katoliški Slovenci smo, in katoliški Slovenci ostati-hočemo; naše geslo je in bode: vse za vero in domovino! — vse, tudi krvca naša, ako jo tirja blagor domo-vine!“ Tako sta mislila, čutila in delala naša sv. brata in od njiju se je učil tako misliti, ču-titi in delati poleg drugega slovenskega Metoda, škofa Slomškega in mnogo drugih tudi rajni Ko-sar, ki je bil sv. bratov poseben častilec.

Koliko je vendar pretrpel sv. Metod za dušno vzveličanje in telesno povzdigo slovan-skega ljudstva! Tožili so ga v Rimu, na Nemškem so ga imeli dve leti zaprtega, celo zaslep-

ljeni kralj Svetopolk ni več maral zanj, toda ve-liko rodoljub Metod je vse voljno in z veseljem pretrpel iz ljubezni do Boga in njegove svete vere in iz ljubezni do svojega naroda. In ker je tako ljubil svojega Gospoda in je tej ljubezni podvrget in z njo zvezal ljubezen do naroda, je naposled slavno zmagal vse svoje sovražnike. Sv. Oče je potrdil slovanski jezik kot bogoslužni in sveti jezik, ter kaznoval Metodove sovražnike. Velikomoravska država je postala v političnem in cerkvenem oziru od Nemcev neodvisna. Sv. Metod je po dolgotrajnem boju dosegel, kar je bilo moravsko panonskim Slovanom v časni bla-gor in v večno korist.

Bil je sv. Metod neomahljiv rodoljub, kakor njegov brat, sv. Ciril, ki pa je vse prerano mo-ral zapustiti svojega dragega brata in od njega toliko ljubljeno slovansko ljudstvo. Kakor Cirilova, tako tudi Metodova bogoljubna in rodoljubna dela še dandanes živé, dočim je kmalu propadla dr-žava kralja Svetopolka, ki je bil sicer mogočen vladar, pa slab rodoljub, ker mu srce ni bilo vneto za Boga in za njegovega namestnika nad-škofa sv. Metoda.

luje) že skoro 1 leto, pa je navadno brez denarja. Samo to ima, kar jej naš nemški deželni odbor pošlje, in ta jej je zopet zadnjič segnil pod pazduho.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe). Umrl je dne 20. p. m. v Gradcu pri usmiljenih bratih č. g. Anton Starkl, kaplan pri sv. Rupertu v Slov. gor. v 30. letu svoje dobe.

(Prvo sv. mašo) bodo peli letošnji č. g. novomašniki: Bratič Andrej dne 18. avgusta pri D. M. v Negovi; Hlastec Franjo dne 4. avgusta v Konjicah; Kolarič Jožef dne 28. julija pri Sv. Ani na Preborji; Kozoderc Janez dne 4. avgusta na Ptujski gori; Kumer Karol dne 11. avgusta na Vranskem; Muršič Frančišek dne 18. avgusta pri Sv. Marjeti niže Ptuja; Trafenik Jožef dne 4. avgusta pri Sv. Florijanu pri Rogatcu; Gobec Jožef dne 18. avgusta v Rogatcu; Hauptmann Ignacij dne 11. avg. pri D. M. v Puščavi; Korošec Anton dne 25. avgusta pri Sv. Juriju ob Ščavnici; Kurnik Janez dne 25. avgusta pri Sv. Jurju v Slov. goricah; Rožman Janez dne 25. avgusta v Artičah pri Brežicah in Karol Weiss, duhovnik sekovške škofije, dne 4. avgusta pri č. o. frančiškanih v Mariboru. — Iz krške (koroške) škofije pa Jožef Pikl dne 28. julija v Celji in iz tržaške škofije Franc Krančič dne 4. avgusta v Rečici.

(Iz Laškega trga). Naše bralno društvo priredilo je dne 16. junija t. l. veselico z veselo igro „Eno uro doktor“ in za tem so pa vdarjali smartinski tamburaši prav izborni. V prostorni dvorani gosp. S. Kukeca, nabralo se je premnogo občinstva in vsak je bil zadovoljen, da je prišel, kajti zabaval se je najprijetneje. Predstava se je vršila v vsakem oziru prav dobro, le škoda, da nam naši diletantje tako redko dajo tako lepega užitka. Po predstavi razveselile so nas naše gg. pevke in pevci z lepo ubranim petjem. Pokazalo se je, da trud in dobra volja vse premagata. Da se je petje tako dobro obneslo se imamo zahvaliti pred vsem neutrudnemu delovanju gosp. učitelja Zidarja. Verhunec naše veselice so pa venčali vrli tamburaši, njim na čelu g. J. Bartl, ne le z izvrstnim tamburanjem ampak tudi z lepimi pesmami, katerim izrekamo na tem mestu najprisrčnejšo zahvalo, da so se potrudili nas v taki daljavi posetiti. Radovali smo se do pozne ure, dokler nam ni vlak odpeljal vrlih tamburašev v sosedno Kranjsko, zapustili nam sladke spomine nepozabnega večera. Razšli smo se v nadi, da nam bralno društvo kaj kmalu zopet priredi enaki večer.

(„Katoliško politično društvo v Konjicah“) je imelo občni zbor v nedeljo 16. junija t. l. zato, ker je ta dan napočilo petdeseto leto, odkar je bil kardinal Janez Marija grof Mastai-Feretti izvoljen za papeža in je v sprejel preslavno ime Pija IX. Č. g. vikarij Kukovič je imel slavnostni govor in opisal nepozabnega papeža Pija IX. G. prvomestnik je zborovalcem predočil najvažnejše

dogodke po smrti papeža Pija IX. in ob izvolitvi kardinala Joahima Pecci, slavno vladajočega papeža Leona XIII. V spomin je poklical nekaj najiminennejših okrožnic in naredb našega svetega očeta ter je razložil prevažni pomen papeževih poslancev ali nuncijev po vesoljnem svetu. — Odbornik gosp. dr. Rudolf je na to poročal o „celjskem vprašanju“, okoli katerega se zdaj suče ves državni zbor. Bomo li že to leto dobili v Celju slovensko-nemško gimnazijo, še ni vedel povedati — da jo dobimo ni več dvomiti — pa predlagal je govornik, gospodom Mih. Vošnjaku, grofu Hohenwartu in vsem onim poslancem, ki se tako možato poganjajo za ta nam neobhodno potrebni učni — ne politični — zavod, izreči zaupanje našega društva. To se je zgodilo s telegramom na g. poslanca Vošnjaka.

(V Braslovče) se je preselil za okrožnega zdravnika gospod dr. Heribert Borštner iz Ljubljane.

(Hranilnica in posejlnica na Ljubnem) imela je v prvem polletju svojega drugega upravnega leta že 60.850 gld. 90 kr. denarnega prometa, kar je pač najboljši dokaz, da je bilo ono društvo potrebno in da bo tudi v prihodnje kaj dobro vspevalo.

(Umrl je) dne 29. junija t. l. vrli narodnjak g. Franc Polak, trgovec in veleposestnik v Trbovljah. Rajni bil je blaga duša ter značajeju možak. Pogreb, ki se je vršil dne 2. t. m. pokazal je, kako ga je ljudstvo spoštovalo. Naj počiva v miru!

(Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Trbovljah) bode v nedeljo dne 14. t. m. popoldne ob 3. uri. — Isti dan poročal bode tudi deželni poslanec dr. Josip Sernec, o delovanju poslancev.

(V Zabukovji) nad Sevnico so imeli sv. misijon.

(V Rajhenburgu) so bili 24. junija slovesno sprejeli, 29. pa umestili novega čast. gospoda župnika Merca.

(Od Save.) Dne 29. julija vršila se bode v Rajhenburgu pod predsedništvom c. kr. okr. šol. nadzornika gosp. prof. Zavadlala iz Celja učiteljska konferenca za okraje Kozje, Sevnico in Brežice, pri kateri se bodo obravnavala sledeča vprašanja: a) Zakaj in kako je vestno pripraviti se na vsako učno uro? b) Na kaj se je ozirati pri izbiranju, urejevanju in obravnavi učnega gradiva za spise? (Z učnim poskusom). c) Ktere prednosti ponuja prirodopisni pouk po združenem življenju in katerih načel se je držati pri poučevanju? — Temu slede poročila knjižničarjev volitve in nasveti.

(Breško učiteljsko društvo) bode zborovalo 7. julija v Brežicah pod predsedništvom novega predsednika, g. učitelja Eksla.

(V Brežicah) so otvorili z julijem gostilno v „Narodnem domu“, čegar slovesna otvoritev bode tudi v kratkem.

(V Brežicah) je bil v pondeljek 1. t. m. požar, zgorelo je pod gradom nekaj hiš (3), med temi usnjarija Leiterjeva in neka gostilna.

Kdor še nima pravih načel za svoje življenje in delovanje, uglej se v sv. brata; tu najdeš vsa ta načelna vprašanja že rešena, ki ti še morda po nepotrebnem tarejo glavo. Ljubi ste ti sveti imeni Ciril in Metod, dostikrat ju imaš na jeziku, toda to ni dovolj. Tudi v srcu čuti z njima in se ne brani njunih edino pravih, versko-narodnih, katoliško-slovenskih načel, nego ravno ta naj ti bodo glavna stvar!

* * *

Blagor nam, če nam bodo vedno zvezdavnica sv. brata in nauki in načela, ki govoré iz njunih nesmrtnih del!

Ostanimo zato Slovenci vedno in povsod Ciril-Methodov narod; vzvišene kreposti, ki so dičile sveta brata, naj tudi v bodoče vedno dičijo nas!

Brata sveta, zvezdi zlatojasni,
Blagovestnika, Ciril-Method!
Čujta klic nas milijónov glasni,
V Vájin žar ozira naš se rod!
Svétita z nebes nam, vé svetili,
Da bi poti prave ne zgrešili;
Kristus prava pot za nas je v raj,
Čast in slava mu na vekomaj!

(Premembe pri učiteljstvu) Nadučitelja gg. I. Šmidinger pri Sv. Petru pod Gorami in I. Moric, na Zdolah pri Vidmu, sta s službami menjala.

(Slovensko pevsko društvo v Ptuj) vabi osobito gg. slovenske učitelje, da bi se koncerta 4. avgusta udeležili.

(Na veselico), katero priredi bralno društvo v Kostrivnici, v nedeljo dne 7. julija ob štirih popoldne pri gosp. Lindiču vabi najljubnejše odbor.

(Velika Nedelja). Z odlokom z dne 15. junija t. l. šte. 15013, je vis. ces. kr. namestnija v Gradcu dovolila, da se ustanovi „Prostovoljno gasilno društvo za Trgovišče in velikonedeljsko okolico;“ toraj sme to društvo svoje delovanje pričeti.

(Pri Sv. Tomaži pri Ormoži) se bode šolsko poslopje dozidalo in popravilo, katera dela so preračunjena na 8927 gld. Kdor hoče delo prevzeti, oglasiti se mu je do 10. julija pri krajnem šolskem svetu.

(Slovensko politično in gospodarsko društvo v Ljutomeru) bode 14. julija 1895 imelo svoj prvi občni shod s sledečim vspevom: 1) O sedanjem političnem položaju Slovencev, govori deželni poslanec g. dr. J. Dečko. 2) O gospodarskem in obrtniškem napredku Slovencev, govori g. Dragotin Hribar. 3) O sadjereji, govori g. J. Karba, posestnik na Krapji. 4) O občinskih zadevah, posebno z ozirom na Ljutomerski trg, govori g. dr. Fran Rosina. 5) Slučajnosti. Shod se bode vršil v pivarni gosp. Vaupotiča ob treh popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(Ljutomersko učiteljsko društvo) je imenovalo svojega večletnega predsednika, ondote nega realkega učitelja, g. Jan. Kryla, svojim častnim udom.

(Gasilec v Ilijaševcih) pri Ljutomeru je podelil svetli cesar 70 gld. podpore.

(V Kozjem) dobe nov križev pot, iz lesa izrezan.

(V Pekarjih) pri Mariboru je toča pobila.

(Iz Maribora). Ker je deževno vreme onemogočilo veselico „Del. braln. in pevsk. društva v Mariboru“ dne 23. junija, priredi se omenjena veselica s petjem in godbo dne 7. julija na vrtu hotela „Alwies“. Vse določbe označene na vabilih veljajo tudi za 7. julija t. l., odbor.

(Na mariborski vinorejski šoli) je razpisanih več ustanov do 20. t. m. Mladenči, kateri nameravajo za-nje prositi, morajo biti vsaj 16 let stari in se morajo osebno oglasiti pri šolskem ravnateljstvu.

(V Mariboru) je umrl profesor na učiteljski Hans Levitschnigg, rojen l. 1848. v Celju. Po svojem mišljenju je bil Nemeč in kot tak je bil letos izvoljen tudi v občinski svet. Bil je nadzornik za mestni celjski šolski okraj, delaven član nemškega „šufereina“ ter načelnik nemškega pevskega društva za moške.

(Na Štajerskem je potres) po uradnih poročilih napravil 154.089 gld. škode, in sicer največ v obsegu okrajnega glavarstva celjskega in breškega, kjer je 85.265 gld. škode, največ pri cerkvah, šolah, župniščih itd. Zato se bode od državnega zbora dovoljena podpora porabila le za poprave poškodovanih poslopij v omenjenih okrajih.

(Na graški univerzi) se med nemškim dijaštvom kaj slabo goji avstrijsko domoljubje, kakor se je celó v državnem zboru pritoževal romunski poslanec Wasilko. Da je bil v skeleče ravno zadel, to je pričal zagovor Steinwenderjev, kateri ni znal povedati nič stvarnega v obrambo prenapetih nemških buršev.

(Slovenskim abiturijentom!) Dvajset let vzgaja že akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu slovensko akademično mladino in vzgojilo je narodu vrlo četo za napredek in prosveto neumorno delujočih mož. — Tempora mutantur! Častitljivi stari nazori zgublajo veljavo, nove ideje, nove težnje, novi ideali vstajajo in z nepremagljivo silo prodirajo do vresničenja. — Večja kot kedaj je torej potreba, da si mladina v medsebojnem občevanju pridobi zdravih treznih načel. Gola domovinska fraza nam ne sme in ne more biti več vodilo: treba nam, da se poleg temeljite strokovne izobrazbe učimo mirnim razumom razmotrivat

Tu Metod — tam Svetopolk, tu tvoj obstanek, narod moj — tam tvoj propad! Do sedaj si se držal Metoda, drži se ga tudi odslej.

Sv. Metod je bil mož resnice in pravice, mož molitve in kreposti. In glej, on, ki je duševno po svojih krepostih, po svojem plemenitem mišljenju daleč presegal svoje nemške nasprotnike, je osramotil njih krivično postopanje proti njemu in pobil njihovo ošabnost. Zmagala je resnica in krepost, zmagale so Metodove duševne in npravne prednosti.

Tu imaš zopet, moj narod, prekrasen vzgled, kako se ti je treba vesti v borbi z ošabnimi in krivičnimi sosedi. Ljubi Boga, ljubi resnico in pravico, bodi kreposten in pošten, ponižen, pa v pravem času tudi ponosen in odločen. Tako boš presegal sovražnike duševno in npravno in gotovo boš prodrl s svojo pravično stvarjo, kakor je prodrl sv. Metod.

Tako sta nam tedaj sv. Ciril in Metod res najlepši vzgled, kako naj bi živeli in kako svoj narod ljubili in vodili, da bi bili sami časno in večno srečni, z nami pa tudi naš mili in dobri narod slovenski.

časovne težnje. — Če hočemo zaupljivo gledati naroda bodočnost, treba, da stori akademična mladina svojo dolžnost. V tem smislu hoče „Triglav“ voditi svoje člane. — „Triglav“ ne služi nobeni stranki, ne oklepa se nobenih malenkostnih predsodkov; možat značaj in izobražen mož, to naj postane „Triglav“. To je naš „program“. Če izvedemo ta program, storili smo svojo domovinsko dolžnost. — Slovenske g. abiturijente pa prosimo, da nam i oni pomagajo vsak po svojih močeh — delovati v dosego tega smotra. — Vabimo toraj vse gospode, kateri nameravate na vseučilišči si iskati nadaljše izobrazbe, da pristopite k našemu društvu. „Triglav“ je vedno pripravljen vsakemu gospodu, ki želi kakega pojasnila glede društvenih ali vseučilišnih razmer, najnatančneje odgovoriti. — Srčno pozdravljajoč nove gospode tovariše kličemo jim „Dobro došli“. „Triglava“ čitalnica: Gradec, Brunngasse 5, I.

Druge slovenske novice.

(† **Andrej Praprotnik**). Komaj je dva meseca poteklo, da je plakalo slovensko učiteljstvo ob grobu mladega svojega voditelja ljubega Ribnikarja, a konec junija je moralo zopet položiti v hladni grob častitljivega svojega starosta, kateri je skoro 40 let vodil kranjsko, in sploh slovensko učiteljstvo. — Dne 25. junija je umrl v pokojni šolski vodja Andrej Praprotnik, imejitelj zlatega križa s krono za zasluge, odbornik „Matiče slovenske“, meščan ljubljanski, častni član mnogih učiteljskih društev itd. Ž njim je slovensko učiteljstvo v Ljubljani izročilo materi zemlji moža, ki je oral ledino na slovenskem šolskem polju, moža, ki je že l. 1848. nastopil trnjevo pot učiteljskega službovanja. Kdo pa tudi ni poznal Andreja Praprotnika? Vsaj ga ni bilo slovenskega učitelja, kateri ne bi bil ž njim prišel v dotiko! Pa vsaj ga je poznala cela Ljubljana, skoro cela Slovenija! Vsaj je moral biti že broj njegovih učencev neizmeren, ko je kacih 30 let le v Ljubljani podučeval, največ pri sv. Jakobu, in sicer kot učitelj, kot nadučitelj in kot šolski ravnatelj. Blag mu spomin!

(**Podžupanom ljubljanskim**) je bil izvoljen gosp. dr. Karol vit. Bleiweis-Trsteniški, primarij deželne bolnice v Ljubljani.

(**Deželni zbor kranjski**) se ne bo sklical začetkom julija na kratko posvetovanje, marveč meseca avgusta na redno večtedensko zborovanje, pri katerem se ne bodo rešile samo stvari, potrebne gledé poprav vsled potresa poškodovanih deželnih poslopij, marveč tudi druge tekoče zadeve, vzlasti proračun za leto 1896.

(**Ljubljana**) se sedaj kaj marljivo popravlja in — krpa. Cerkve so že v toliko popravljene, ali vsaj toliko varno podprte, da se sme v njih opravljati služba božja. Sicer se pri cerkvah ne zasleduje toliko o škodi, katero jim je prouzročil potres, le šentjakobska in pa trnovska sti nekako „oguljeni“, t. j. brez stolpov, a zvonovi zraven pri tleh žalostno klenkajo, pojó kakor nekdanj Jeremija na razvalinah jeruzalemskih.

(**Na ljubljansko učiteljsko**) kjer je med drugimi mesti izpraznena tudi služba začasnega glavnega učitelja za zgodovino in zemljepis, nameravajo baje nastaviti nekega „kolovodjo in učitelja šulfereinske šole“. No, no, seveda treba je potolažiti javkanje konstitucionalnega društva od lanskega leta, češ, da je bilo lani vse polno samo slovenskih učiteljev za to šolo imenovanih.

(**Prestali so ljubljanci strah**), da si je bil prejšnji teden precej velik v Ljubljani, ker so se vsled zdavnega, če tudi pozneje preklicanega prerokovanja bali novih potresov. Radi tega so minoli teden mnogi ljudje pod milim nebom prenočili. No, vsaj vsled ugodnega vremena ni bilo tako neprijetno.

(**Ljubljanske ponemčevalnice**) se smejo imenovati vse nemške ljudske šole v Ljubljani, katerim se utegne zdaj po potresu še bolje goditi, ko bodo znabiti v novih hišah nastanjene. Otrokom to privoščimo, učiteljem tudi. A pri tej priliki moramo grajati vse tiste faktorje, kateri dopuščajo, da se v te nemške šole (šulfereinova in mestni nemški šoli) sprejemajo večinoma le slovenski otroci, kakor se nam je poročalo iz dobrega vira. V nemških šolah so slovenski

otroci, z učitelji vred mučeni, da je groza, in celo razni šolski nadzorniki, majhni in veliki, si glavo belijo kakošno metodo bi v takih šolah ubogim učiteljem priporočali, mesto, da bi slovenske otroke iz nemških šol zapodili in jih v slovenske utaknili. Ker le ni napredka v takih šolah, svetoval je nemški nadzornik, kateri slovenščine trpeti ni mogel (no vsaj je šel zopet na tuje, od koder je prišel), učiteljem, naj tudi s slovenskimi otroci po nemško govoré, toda čisto po otroško, tako, kakor govori nemška mati s svojim dojenčkom. Drugemu nadzorniku se je pa to vendar preneumno zdelo in dal učiteljem, kateri si sami itak nič ne upajo, vendar dovoljenje, da smejo slovenske otroke s pomočjo slovenskega jezika učiti blažene nemščine. O pedagogički Babilon ljubljanski!

(**Dežjemerne postaje**) marljivo snuje stavbinski oddelek deželne vlade na Kranjskem kot hidrografiška (vodna) pisarna v Ljubljani. Opažovalnice bodo dobile navode in tiskovine tudi v slovenskem jeziku; potem se bodo gotovo rade lotile z veseljem dela.

(**Imenovanja**). Vodja pravosodnega ministerstva je imenoval pristava pri okrajnem sodišču v Il. Bistrici, Rudolfa Thomana, sodnijskim pristavom pri deželnem sodišču v Ljubljani; avskultanta Henrika Štepančiča pristavom pri okrajnem sodišču v Il. Bistrici; sodn. pristava v Črnomlju Ivana Pogačnika za pristava v Vipavo, pridelnega v službovanje sodišču v Krškem, in avskultanta Franc Peterlina za sodnijskega pristava v Črnomlju. — Deželni odbor kranjski je imenoval g. Jos. Žužka deželnim inženirjem na Kranjskem.

(**Slovenske posojilnice in hranilnice leta 1894.**) Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je imela lani 108.446 gld. prometa, 570 gld. čistega dobička in 4562 gld. rezervnega fonda. Posojilno in hranilno društvo v Borštu pri Trstu je imelo lani 6037 gld. prometa, 172 gld. čistega dobička in 53 gld. rezerve. — S tem smo poročali o vseh slovenskih posojilnicah poglobitve podatke iz l. 1894, ker smo od vseh lanske račune dobili; le o oni posojilnici na Primorskem (Šebrelje) nismo mogli ničesar izvedeti in še zdaj ne vemo, ali je ta posojilna zadruga lani delovala ali ne. V bodoči „Domovini“ pa hočemo poročati o skupnih svotah, ki zadevajo delovanje vseh slovenskih posojilnic v lanskem letu.

(**Novomeško učiteljsko društvo**) je vsled odborovega sklepa z dne 21. p. m. v svrhu intenzivnega delovanja za letošnje glavno zborovanje „Zavezino“ zborovalo dne 4. julija t. l. v Novem mestu v prostorih dekliške šole in se posvetovalo o koncertu, o sprejemu in nastanjanju slovenskega učiteljstva. Kakor čujemo bode tudi „Pedagogičsko društvo“ letos v Novem mestu zborovalo. Do takrat namerava izdati to društvo knjigo, za katero že ima pripravljene rokopise.

(**Toplice po Slovenskem**) se zopet oživljajo; novomeške toplice, Kamnik, Dobrna, Slatina, Radenica in druge imajo že dokaj gostov. Toplice in Kamnik sta bila letos sicer res hudo zadeta, prve po požaru, drugi po potresu; vendar sta se oba že opomogla in radostno sprejemljeta goste in zdravja potrebne ljudi, za katere gostoljubno skrbita.

(**Iz Kostanjevice**). Tukaj se uči 41 učencev trtoreje, in prav pridno požlahtnujejo trte na šolskem vrtu. Poleg teh pridejo pa tudi šoli že odrasli dečki, učiti se cepljenja, in nekateri že hodijo po tukajšnji in sosednjih občinah požlahtnjevati na zeleno. Prav koristno bi bilo, ko bi bilo mogoče od kod kaj nagrade dobiti, da bi otroci večje veselje do poduka imeli. Na šolskem vrtu imamo zdaj 2885 žlahtnih dreves, 400 divjakov in 900 trt, med temi jih je 77 požlahtnjenih, da lahko režemo doma cepike in da se vidi sad. Tudi za zelenjadarstvo in cvetlice je preskrbljeno. Toda dela mnogo; vendar pripoznanja ni nobenega. Načelnik krajnega šol. sveta se zelo brani delavke plačati. Letos še ni dal niti vinarja za delavce. Tako se mladina in učitelj spodbuja za koristno stvar! C. kr. okrajni šolski svet pa tudi pritožeb šolskega vodstva niti ne sliši! — Pri nas je nekoliko rokodelskih in trgovskih učencev, za katere bi dobro bilo, da se odpre za nje večerna šola. Trudili se

bomo tudi v tej točki, da se za občni blagor kaj stori.

(**Iz Krškega**). (Katoliški shod. — Centralna posojilnica.) V nedeljo, 23. p. m. se je vršil javen shod katoliško-političnega društva za Dolenjsko v Krškem. Zbralo se je okoli 400 ljudi, večinoma kmetskega ljudstva; pozdravil je zbor društveni predsednik, šentjernejski župnik g. Fetic-Frankheim; prvi govornik je bil g. dr. Gregorič iz Ljubljane, ki je govoril o katoliški-narodni stranki prav razločno in v umljivem jeziku ter razvijal v obče zdrava načela, primerna sedanjemu toku. Drugi govornik je bil g. župnik Žgur iz Bele Cerkev, ki je govoril o socialnem in narodnem vprašanji. — Isti dan je bil v Krškem ustanovni občni zbor centralne posojilnice slovenske, katerega je bil sklical g. ravnatelj Lapajne. Po odposlancih so bile zastopane tri posojilnice; s pismenimi pooblastili se jih je pa 14 prijavilo iz vseh slovenskih pokraji. Razun teh je bilo navzočih skupaj dvajset domoljubov. Načeloma se je sklenilo, da se pod tem imenom snuje v materijelno podporo slovenskim posojilnicam osrednji denarni zavod, da pa se skliče radi temeljitega pretresovanja in odobravanja pravil ter volitve načelstva drugi občni zbor v nedeljo 7. julija ob 3. uri popoldne.

(**Krška posojilnica**) je praznovala 2. julija desetletnico svojega delovanja. Pri tej priliki je sklenila, da bode na ta spomin in v proslavo petdesetletnice cesarjevega vladanja 2. dec. 1898 postavila temeljni kamen svoji hiši. („Narodnemu domu“).

(**Moška in ženska podružnica**) sv. Cirila in Metoda v Krškem, imate v nedeljo, 7. t. m. občni zbor ob 6. uri zvečer v čitalnici.

(**V Št. Vidu pri Vipavi**) je delal potres veliko strahú. V nedeljo pred kresom, ko so se ravno vžigali kresovi in pokali topiči, alarmirala se je požarna bramba, da deložira hišo g. Fil. Vrtovca, katera se ima menda zdaj zdaj porušiti. Strah veči ali manjši napadel je hipoma ves trg, da jih je mnogo zbežalo v oddalnejše hiše in vasi. Pod Vrtovčovo hišo bil je čudovit potres, gromenje, dišalo je po žveplu itd.

(**Novi posojilnici**) ste se ustanovili v Zatičini in Trebnjem na Dolenjskem.

(**Koroški dež. predsednik baron Schmidt-Zabierow**), stopi radi bolehnosti v pokoj. Njegovim naslednikom je izbran svetnik v notranjem ministerstvu, vitez Freydenegg pl. Monzello.

(**Umrli**) je v Šmihelu nad Pliberkom v 29. l. svoje dobe g. Mih. Hanin, posestnik, pevovodja slovenskega pevskega društva „Goratan“ in tajnik slovenske posojilnice. Bil je navdušen in delaven narodnjak, katerega prerano izgubo bitko občutijo koroški Slovenci. Ostavil je udovo in troje otrok. Bodi mu blag spomin!

(**Pri Sv. Štefanu v Zilski dolini**) na Koroškem se je ustanovila slovenska posojilnica, ki je že registrovana. To je že 19. slovenski denarni zavod na Koroškem.

(**Večletni boj goriških Slovencev**) je dosegel lep uspeh. Upravno sodišče na Dunaji se je bavilo s pritožbo mestne občine goriške zoper ukaz, ustanoviti štirirazredno slovensko ljudsko šolo v Gorici. Načeloval je predsednik grof Belcredi, pritožbo je zastopal nemško-lib. posl. dr. Kopp, goriške Slovence pa posl. pl. Fuchs, ki je v izbornem govoru dokazoval opravičenost slovenske zahteve in odločno protestoval proti surovemu tonu, v katerem se v pritožbi goriškega obč. sveta govori o slovenskem prebivalstvu. Upravno sodišče je po štiri ure trajajočem posvetovanju razsodilo: Pritožba goriške mestne občine se kot neutemeljena odbije. Pri obravnavi sta bila navzoča tudi posl. dr. Gregorič in isterski laški posl. dr. Rizzi.

(**Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaju**) prejelo je v novi sledeče darove: 200 gld. od slavnega deželnega zbora Kranjskega; po 20 gld. od slavnih posojilnic ljubljanske okolice in ptujske; od gg. državnih poslancev na Dunaju in sicer: 10 gld. od veleč. gosp. Ant. Globočnika pl. Soradolskega, po 5 gld. so darovali gg. dr. Andrej Ferjančič, dr. Lavoslav Gregorec, društveni ustanovnik, dr. Ant. Gregorič, ekselencja Karl grof Hohenwart, Jos. Kušar, Ivan Nabergoj, društveni ustanovnik, Vilj. Pfeifer, France Povše, France Robič,

Mih. Vošnjak, in veleč. kanonik Karol Klun. Po pet goldinarjev so dalje darovali gg.: Dr. Fr. Jurtela, odvetnik in dež. poslanec v Šmarji pri Jelšah, Ivan Lapajne, zemljemerec v Kobaridu, Ivan Lugar, revident južne železnice na Dunaju, Jos. Martinak, c. kr. dež. sodišča svetnik v Ljubljani, vč. dr. Mih. Mogolič, župnik v Stiefriedu na Nižje Avstrijskem, Ivan Murnik, ces. svetnik v Ljubljani, slavna branilnica in posojilnica v Sinči vasi na Koroškem, France Tomšič, nadinžener v Pragi, dr. Henrik Tuma, c. kr. sodni pristav v Gorici, Žiga Sežun, višji blagajničar na Dunaju; po tri gold. so darovali gg.: Vč. Jan Ev. Marinič prošt, dekan in župnik v Dobrli vasi na Koroškem, Ant. Kupljen, c. kr. notar v Černomlju; po dva gold. gg.: Vč. Jurij Bezenšek, duh. svetnik in župnik v Čadranu, dr. Jurij Hrašovec, odvetnik v Celju, gospica Minka Pirnat, učiteljica v Konjicah, vč. Josip Škerbinc, župnik v Vogrčah na Koroškem, dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju (letos uže drugo darilo), vč. Ivan Hutter, c. kr. realni katehet v Celovcu; po 1 gold. so darovali gg.: Dr. Jan Lenoch, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, vč. Karol Perinčič, župnik v Soči, vč. Anton Rančigaj, kaplan v Celji, vč. Alojzij Šijanec, župnik v Negovi, Mijo Vamberger, c. kr. profesor v Karlovcu, pravnik Mukič je poslal 4 gld., katere so darovali: Vč. gg. Fettich-Frankheim Jos., župnik, Vaclav Vandrasek, kaplan, J. I. po 1 gld. Jos. Tavčar, gostilničar 50 novč., Martin Volovac, prodajalec 50 novč. — vsi v Št. Jerneju na Dolenjskem. — Iskrena hvala vsem blagim darovalcem! Dalje darove sprejema: Vč. g. dr. Sedej, c. in k. dvorni kaplan, ravnatelj v Avguštinju na Dunaju I. Augustinerstrasse 7.

Druge avstrijske novice.

(Delegacije) so dovršile svoje delo. V ogerski delegaciji je minister Kallay, v avstrijski pa minister Goluchovski izjavil po nalogu cesarjevem zahvalo in priznanje na požrtvovalnosti in udanosti, dokazane tudi to pot. Predsednika grof Andrassy in knez Lobkovic sta izustila svoja zaključna govora in omenila, kako pomirljivo so uplivala besede cesarjeve na vso Evropo in kako simpatično so bile vsprejete izjave ministra za vnanje stvari. Mladočehi so v delegacijah letos prav mirno govorili, čeravno so jih levičarji sumničili. Stvarnost njihovih govorov je sam cesar pripoznal; dočim je levičarjem zameril in očital njih postopanje v državnem zboru pri celjskem vprašanju.

(Iz državnega zbora.) Pri proračunski razpravi izjavlja minister dr. Böhm-Bawerk, da vsprejem proračuna ne kaže toliko zaupanje strank v sedanječasno ministerstvo, kakor prepričanje, da je ta vsprejem državna potreba. — Poslanec Robič obžaljuje odstop kneza Windischgräetza in naučnega ministra Madejskega, ki je s požrtvovalnim domoljubjem, s pravicoljubnostjo in modrostjo vršil posel naučnega ministra ter raje odstopil, nego da bi se dal zlorabiti za nemško-liberalno stranko. Razpravljajoč celjsko vprašanje, omenjal je Robič, da radi postopanja nemških nacijonalcev in mnogih nemških liberalcev ni mogoče misliti na mir mej Slovenci in Nemci na Štajerskem. Govornik pričakuje tudi od kršansko-socijalne stranke, da bo glasovala za Celje, ker sicer, ako bi z ozirom na prihodnje dunajske volitve glasovala proti celjski gimnaziji ni ne pravična, ne krščanska. On se nadeja, da bo vlada držala svojo besedo ter da v celjskem vprašanju cesarju in državi zvesti Slovenci ne bodo ostali na cedilu.

(Podpore in posojila Ljubljani.) Zakonski načrt o pomočni akciji za Ljubljano in druge, po potresu prizadete kraje je bil v poslanski zbornici v razpravi. Poslanca dr. Ferjančič in Klun sta priporočala, naj se porabijo za Ljubljano tiste svote, katere se ne bodo porabile na deželi, naj se dovoli tudi posojilo, katero se bo obrestovalo po 3% in naj se za razdelitev podpor in posojil sestavi posebna komisija. Minister grof Kielmannsegg je obljubil, da se bo vlada na to ozirala in da se bo sestavila za razdelitev posebna komisija, ki pa bo imela samo posveto-

valen glas, ker gre za državni denar. Cesar se ne bo porabilo na deželi, se bo lahko porabilo za Ljubljano, trgovci in obrtniki pa bodo posojila vrnili v 5 letih, kar se bodo računalo od 1. januarja 1897. Posojila bodo dobivale tudi korporacije in dobrodelni zavodi. Zbornica je zakonsko predlogo vzprejela soglasno. Novi ministerski predsednik se je kazal v tej točki nesrečni Ljubljani zeló naklonjen.

(Državni proračun) znašajo skupni dohodki države 643,611.196 gold., skupni izdatki pa 643,563.587 gld. Prebitok znaša torej 47.600 gld.

(V državnem zboru) se razpravlja proračun za tekoče leto, čegar prvo polovico imamo že za hrbtom. Za ta mesec se je že začasno dovolil. Zdaj so razgovori splošni. Zoper dovoljevanje govoré posebno nemški nacijonalci (Foregger, Steinwender), katere Celje bode, antisemitje, Mladočehi; slednji govoré vendar stvarno. To želé vsi avstrijski Slovani, ker bi radi videli, da pridejo Čehi z drugimi Slovani vred v poštev, kedar se bosta na jesen snovala nova državnozborna večina in novo ministerstvo. — Za proračun govoré razni poslanci, tudi slovenska poslanca Ferjančič in Robič. — Državni zbor je od vlade za Ljubljano, Kranjsko in Štajersko predlagane podpore dovolil; pri tem razgovoru se je kazal novi minister Kielmannsegg prijaznega in naklonjenega, obetajoč na jesen še nove pomoči.

(Politični položaj) je tak, kakor pri bolniku, ki je preстал smrtno nevarno bolezen, katero so bili zakrivali nesposobni zdravniki in strežniki, ki so se vsled tega odstraniti morali od bolnikove postelje. Bolezen je še ostala, vendar bolnik jo lože prenaša, ker ima okrog sebe druge osebe. Mi menimo novo uradniško ministerstvo, katero se v staro bolezen, v politiško vprašanje ne bode vtikalo. Radikalni elementi, med temi posebno nemški nacijonalci, bodo še temu ministerstvu nagajali; zato se morebiti še proračun ne bode spravil tako hitro pod streho. Med tem uigibljejo časniki in politiške stranke, kakošna utegne biti bodoča državnozborna večina in prihodnje ministerstvo.

(Nove bankovce v kronski veljavi) name-rava izdati avstro-ogerska banka. Najprej mislijo na bankovce 1000, 500, 100 in 50 kron. Njihova oblika bode nekoliko manjša, in bankovci po 50 kron bodo prilično toliki, kakor sedanji bankovci po 10 gld. Barva ostane jednaka sedanjim, ker se vsaj fotografičnim potom ne dajo ponarediti. Bankovci po 1000 kron imajo na obeh straneh ženske podobe, ki predstavljajo Avstrijo, oziroma Ogersko, na štirih voglih pa številka tisoč. Skoro jednaki so bankovci po 500 kron. Bankovci po 100 kron imajo na nemški tekstni strani plavo, na ogerski črno žensko podobo z diademom, in note po 50 kron so podobne sedanjim tisočakom.

(Bivši finančni minister in vodja liberalnih Nemcev) dr. pl. Plener, odložil je svoj državnozborni mandat ter to naznanil zbornici in svojemu levičarskemu klubu. — Plener že vé kaj dela, ko njegova koalicija ni imela vspeha.

(Zagrebske šole) so se že zatvorile pred koncem junija; kajti v Zagrebu imajo počitnice meseca julija in avgusta. Na óndotni realni gimnaziji so bili dijaki napravili ob sklepu veliko rabuko, ker so bili baje od profesorjev preostro klasifikovani. — Moško učiteljišče, ki šteje 4 tečaje in 6 razredno vadnico, imelo je letos v svojem zavodu internat, t. j. stan in hrana v šoli; v njem je bilo že 60 dijakov, katerih število se bode drugo leto znabiti na 100 pomnožilo. Učiteljski zbor te šole šteje 28 moči, od katerih je bila polovica po dokončani šoli, 27. junija izletelo na slovensko stran v Krško in Rajhenburg, kjer so jih slovenski učitelji presrečno pozdravili.

(Sokolske slavnosti v Pragi.) Na III. kongres Sokolov čeških došlo je 8670 Sokolov iz 469 društev. Telovadilo je prvi dan 4243 Sokolov. Slovenske in hrvatske deputacije vsprejete so bile na kolodvoru z velikim navdušenjem ogromne množice. Na stanovanja so jih odveli na pripravljenih vozovih, okrašenih s cveticami in trakovi.

Ogled po širnem svetu.

(V Srbiji) so se ministri zopet naveličali vladanja; finančnega ministra je kralj tudi od-slovil, ker ni mogel ne sinu, ne očetu dovolj denarja preskrbeti. Zlasti oče, ki v Parizu živi, je žrelo nikdar polno.

(Bolgari) se približujejo Rusiji; nedavno je posebno odposlanstvo šlo v Petrograd, da je položilo venec na grob carja Aleksandra III.

(Ustaja) je v Makedoniji na Turškem pri Solunu. Prebivalci bežali so v gore, kjer se bore z rednimi vojaki in bašibozuki. Prebivalstvo ima orožje, ker so oblastva oborožila selsko policijo, ki se je vsa pridružila ustajnikom. Prvi boj mej ustajniki in Turki je trpel dva dni. Turki se tudi pri tem odlikujejo s svojo staro navado, da nasprotnikom, ki jim pridejo v roke odrežejo glave.

(Na severnem Nemškem), v Hamburgu in tam po Schleswig-Holsteinu, so bile minuli teden velike slavnosti o priliki slovesnega otvorenja novega kielskega ali severno-vzhodno-morskega kanala.

(Na Angleškem) je prišla v državnem zboru in pri ministerstvu na krmilo tako zvana konservativna stranka, katera nesrečnim katoliškim Ircem njih pravic ne privošči.

(Velika vročina) v Ameriki provzroča veliko boleznij; mnogo smrtnih slučajev se je pojavilo v zadnjem času. Guverner Morton je obolel na potu skozi neko ulico v New Jorku.

Dopisi.

Iz Ormoža. (Nemška šola.) Ko so naši nemčurji čuli, da so v Ljutomeru tamošnji nemčurji dobili nemško šolo, hitro so tudi oni, kot prave opice, sklenili, ustanoviti tako nemško šolo v Ormoži. — Mi imamo doslej v naši fari dve šoli. Na Humu jedno dvorazrednico in v Ormoži jedno štirirazrednico. Na teh šolah podučuje se v slovenskem in nemškem jeziku. V Ormoži n. pr. pri gospodu nadučitelju Rauschlu molijo celo v nemškem jeziku. Le kadar pride gospod kaplan v četrti razred, molijo otroci, kakor so jih učili mati, namreč v slovenskem jeziku. Stariši preiščite doma otrokom knjige, videli bodete, da se v šolah rabijo slovenske in nemške knjige. Dozdaj bila je navada, da so se učenci začetniki učili najprej slovenski čitati, pisati, računati i. t. d. in potem učilo se je to v višjih razredih tudi nemški. Mi vsi, katere nas je rodila slovenska mati, zadovoljili smo se s takim ravnanjem hoté ali nehoté. Na ta način so se naši otroci učili in naučili slovenski in nemški. Ali kaj, tudi s temi za nas škodljivimi pogoji niso bili naši drzni nemčurji zadovoljni. Oni zahtevajo več; oni hočejo drugo šolo, oni hočejo nemško šolo. Čujmo kako želijo imeti urejeno to šolo. Njih želje so, da bi obiskovali to „novo“, nemško šolo (?) vsi slovenski in nemški otroci iz Ormoža. Novi jezik bil bi nemški in to kar so dozday otroci v slovenskem jeziku lahko umevali, morali bi otroci v novi nemški šoli v nemškem njim neumljivem jeziku poslušati. Sicer zviti so kakor kače. Da bi se vi pametni slovenski kmetje in pošteni slovenski stariši lažje vlovili v zanjke, rekli so, da se bode v nemški šoli podučevalo tudi slovenski. Res je, oni hočejo dve uri na teden imeti slovenščino. Ali premislite! Če bi vas kdo dve uri na teden učil madžarski, ali bi se vi madžarski naučili? Kar bi se naučili jedno uro, isto bi pozabili do druge ure. To je samo toliko, da bi vas lažje dobili za nemško šolo. V tej šoli bodo se učili vaši otroci samo nemški, slovenski ne. Oni ne bodo znali slovenski moliti, ne čitati, ne pisati, ne nič. In nemški se pa tudi niti moliti, niti drugo nič ne bodo mogli naučiti. Naj vam poskuša kdo bodisi karkoli razlagati n. pr. v francoskem jeziku, ali bodete taisto razumeli? Ne.

Nemci se vam zdaj dobrikajo, da bi jim vi slovenski stariši pripomogli k ustanovitvi nemške šole, da bi jim vi slovenski davkoplačevalci pripomogli z vašimi z žulji zasluženimi poštenimi denarji sezidati nemško šolo. Dosedanja šola, v kateri se je učilo slovenski in nemški jim je preslaba. Oni si hočejo sezidati novo veliko poslopje, v katerem bode gospodoval nemški jezik. Mi opazujemo, da so ormoški nemčurji razpregli

na vse strani naše lepe slovenske fare svoje zlobne mreže. Oni vam zdaj izkazujejo na različne načine dobrote, za katere dobrote pa bode morali svoječasno zidati nemško šolo in davati svoje slovenske otroke v njihovo nemško šolo, da bi tam slovenski pozabili, nemški pa se tudi ne naučili, ker se ne bodo mogli. Oni le želé, da bi bilo vse nemški, slovenski pa nič.

Vas pa gospode: Martinz, Kautzhammer, Bauer svarimo še pravočasno, da se ne vtikajte preveč v zadevo nemške šole, kajti vi ste odvisni ljudje, vi ste odvisni od nas Slovencev. Če mi ničesar več ne kupujemo pri vas, morali bode vaše reči pobrati z ničem, kakor ste prišli!

Kakor čujemo še okrajni šolski svet ni sklepal o nemški šoli. Toraj še nemške šole hitro ne dobimo.

Ko bode vedeli kaj natančnejega, bode poročali

Sv. Primož nad „Muto“ ob Dravi. (Erber in lov.) Več let je imel naš fužinar, Erber po imenu, lov na Primožu in pri Sv. Jerneju za malo ceno 26 goldinarčkov. Mali del od tega zemljišča odstopil je drugemu gospodu za skoro isto ceno, sam pa je potem brezplačno lovil. Vendar so bili mnogi zasačeni s puško na rami v lesu, kaznovani od 1 do 2 tednov, z dvema postoma, plačilom jedila ter še zgubó puške, če tudi niso ničesar ustrelili. Ker pa so kmetje veliko škodo zaradi zajcev trpeli, sklenili so si pomagati s tem iz nesreče, da si lovsko pravico na dražbi, dne 10. junija t. l. pridobijo za se, kar se je tudi posrečilo. Erberček si ni upal daleč iti, kakor do 95 gld., a potem ga je zapustil pogum, ter se je jezen in srdit, da bi bil skoro jeze počil, podal domú. Nikakor ni mogel razumeti, na kaki način si kmetje predrznejše ravnati zoper njegovo voljo, kajti on si domišlja, da je turski paša ali celo ruski car na Muti in nje okolici, kateremu bi se moralo vse pripogibat in klanjati. Kmetje pa so potem, dasi tudi zedinjeni od 95 gld. še dohnali med seboj 146 gld. zategadelj, da bi Erber ustrašen visoke cene, ne obdržal lova za se, ker po lovski postavi bi to še bilo vedno mogoče, ker je že imel dve „sosednji“ občini, Muto in Pernice.

In resnično, dobro so zadeli. Če tudi si je Erberček skoz 20 let pridobil po Muti precejšnje premoženje, je vendar tako skop, da bi najraje vse imel zastoj ali za celo mali denar, zato se isti dan ni mogel premagati, da bi bil obljubil 146 gld., a pozneje je bilo prekasno. Zdaj pa dela grozno pokoro, se kesa in premišlja, kako bi dobil ta najboljši lov nazaj, ter se sramuje. Rad bi že dal kmetom zgornjo svoto, a ti se ne zmenijo za to, ter se mu le smeji. Sedaj pa on razširja zopet vest, ter si s tem pomaga iz zadrege trde, da so kmetje tako nevedni, da mislijo, ta svota bo za plačati vseh 8 let samo enkrat in ne vsako leto. Pa tukaj se Erberček hudo moti. Ni mu treba imeti Slovence za take tepce, prime se najraje sam za nos in ga dobro stisne. Tudi pred dražbo in še pri tisti si je mislil, da kmetje tega ne vedó, da še lov ostane lahko vedno njemu, če toliko da, kolikor njegovi nasprotniki, ker ima, kakor že rečeno, v dveh sosednjih občinah lovsko najemščino, a to je kmetom po knjigi in raztolmačenju pravnih gospodov prav dobro znano.

Kmet bo toraj za naprej s puško na rami sam po gozdu hodil in gospodaril ter kratkorepca in glodavca lovil; Erberček pa naj ve, da nima toliko upliva, kakor si rad sanjari, pa ga bode v bodočnosti še manje imel, sploh pa nikakor ni — kmetski paša.

Iz Ljubljane. (O položaji.) Polagoma se Ljubljana zopet okreva, kolikor je to mogoče od prehudih udarcev, katere je dobila, ko jo je toliko neizmerne škode doletelo, ko je toliko strahú prestala. Ljudstvo, ki je Ljubljano zapustilo, vrača se polagoma zopet v mesto, zlasti pa se bode to zgodilo, ko se bodo po počitnicah ljudske šole zopet začele in ko bodo dijaki vseh različnih šol v Ljubljano pozvani. Zdaj bodo morale stranke, ki so v šoli bivale, te prostore zapustiti, kakor so že ljudje železniške vozove zapustili in se preselili večinoma v lesene barake, katerih je povsod skoro nepregledno število. Nekatere iz med njih so še kaj lične stavbe. Nekaj strahu morajo še takrat prestati

ljudje — če tudi je to brez potrebe — kedar se potresi ponavljajo; a ti sicer pogosto se ponavljajoči sunki in gibljeji so zelo rahli in ne povzročujejo novih škod, zlasti očitnih ne. Potres pa, ki je v Italiji, v Florenci in v okolici bil, je Ljubljančane zopet opozoril na to, da so začeli z znanstveno teorijo, kjer koli se le dva človeka pogovarjata, o tem, kakošnega izvira so letošnji potresi, ali so namreč podzemeljske vode to povzročile (kar je najmanj verjetno), ali se podirajo skale v notranjščini zemlje (tektonični potresi), ali delajo to ognjene moči (vulkanični potresi). Avstrijski veščaki pravijo največ, da so tu tektonični, znani Falb pa, da so vulkanični potresi. — Ne brigajo se dalje za potrese, zida in krpa se v Ljubljani pridno; dela okolo 3000 zidarjev in drugih delavcev, ki so zelo dragi; podjetniki računijo zidarja po 3 gld. na dan, pomočnike pa po 1 gld. 70 kr. Seveda oni delavcem toliko ne plačajo, a ipak dosta, ker se delavci večkrat branijo delati, zlasti kedar med delom potres nastane, osobito v trenutku, ko se baš nabajajo pod kakošno čisto zrahljano podrtino. — Zida in popravlja se zdaj največ hiše za stanovanja, ker je to najnujnejše.

Vsled pomanjkanja stanovanj se v Ljubljani bojé vsi tisti, kateri niso hišni posestniki, da bodo zdaj in zlasti na jesen cene stanovanjskih najemščin silno poskočile. Da se najemnine ne bodo pretiravale, za to kot jedno sredstvo nasvetuje naj vlada pri delitvi podpor in brezobrestnih posojil zahteva od vsakega, kdor hoče biti deležen te dobrote, naj se zaveže, da ne bo povisal najemnine. Kdor je to že storil, temu naj se odreče posojilo in podpora. Namen državni podpori je, pomagati hišnim posestnikom in preprečiti, da bi morale stranke plačati škodo, katera je zadela posestnike, zato pa tudi naš svet ni krivičen. Tekom petih let bodo postavljena vsa poslopja, ker pozneje zidana poslopja ne bodo več deležna davčnega oproščenja in tedaj se bo potem proste konkurence uravnala najemnina. Po naši sodbi bi se na ta način ne zgodila nikomur krivica.

To je dober nasvet, ki naj bi zlasti tedaj obveljal, ako bodo hišni posestniki, ki so najhujše prizadeti, dobili izdatnih podpor; ker sicer si pa morajo s povisanim najemnino pomagati.

V šotorih ljudje skoro nič več ne prebivajo, a barak bode še primanjkovalo, zlasti zdaj, ko se bodo stranke iz šolskih poslopij zopet izseliti morale. — Ustanovilo se je stavbinsko društvo, stavbinske banke pa ni mogoče napraviti.

Cerkve popravile so se v toliko, da sedaj v vsih lahko opravljajo božjo službo. Pretekli teden praznovali so tudi pri sv. Petru in pa v Trnovem cerkveno letno proščenje. Ljudstva bilo je ogromno, a vendar ni videti veselja, kakor poprejšnja leta.

Hišni posestniki težko pričakujejo podpore in posojila, da bode mogoče plačati račune zidarjem ali pa delo pričeti.

Na Dunaju se svetli. Mnogo so že pisali časniki posebno v zadnjem času o Dunaju, kjer se godijo zanimanje vredne reči; in to po vsej pravici, zakaj, ako so že volitve vsakega majhnega trga tolike važnosti, da se vse stori, da se izvolijo dobri narodni možje, katere prešinja verni katoliški duh, koliko bolj važne so še le volitve glavnega mesta naše mile Avstrije.

To pač prav dobro vejo naši nasprotniki, zagrizeni liberalci, ki poznajo vse drugo, samo za Boga ne vejo, in zato napenjajo vse sile in rabijo vsakovrstna sredstva, da bi še le ostali voditelji ljudstva, da bi še bili voljeni v občinski odbor.

Vendar pa se jim zdaj nič kaj posebna sreča ne smejlja, zakaj Bog je poslal svojim služabnikom, vernemu ljudstvu dunajskemu može, katerih naloga je, delovati v njegovem imenu za blagor narodov in se boriti za pravico z nasprotniki.

Eten izmed teh možev je tudi dr. Karol Lueger, odvetnik na Dunaju. Gotovo so še cenjeni bralci „Domovine“ le malo o tem možu slišali, čegar ime pa je vendar znano po širnej Avstriji, povsod, kjer bivajo liberalci in kjer se nahajajo vrli katoliški verni ljudje. Posebno zadnjimi je dovolj znano ime moža, ki se bori le edino za njihov blagor, ki zagovarja njihove pra-

vice in skrbi, da se povrnejo boljši časi zatiranemu prirostmu ljudstvu.

To povdarja Lueger pri vsakem govoru, pri vsakem nastopu in kaže tudi dejanski. Kakor utihnejo majhne ptice pevke, ako se prikaže v njihovi bližini sivi orol, tako utihnejo tudi naši nasprotniki tam na Dunaju, kedar stopi na govorniški oder mož katoličan Lueger ter z jedernatimi besedami biča nedostatnosti in nepravilno postopanje svojih nasprotnikov. In ta mož je nedavno voljen za dunajskega podžupana na velik strah vsem protivnikom, kakor so se ti kmalu sami izdali. Z nekakim strahom je odstopil gosp. župan od svojega posla, češ, s takim možem, kakor je Lueger, ni dobro črešnje zobati.

Vršile se bodo torej nove volitve in voljen bode nov župan. Semiti hočejo, kakor je poročal izvrstni katoliški list „Reichspost“ volitve preložiti na jesen, ker je sedaj večina njihovih velikašev na letovišču; a oglašil se je naš boriatelj Lueger, češ, to ne gre, volitve se morajo o postavi določenem času vršiti, sicer je pa pripravljen rabiti tudi skrajna sredstva.

Glavno vprašanje je seveda sedaj, kdo bo izvoljen za župana? S tem vprašanjem se pečajo sedaj liberalci, pečajo pa tudi katoliki; vendar pa je prvih upanje, da dobijo župana iz svoje sredine le slabo; zakaj verno katoliško ljudstvo že preveč pozna svojega ljubljenca dr. Luegerja, ki se je nedavno značilno izrazil, češ, jaz hočem župan biti in se ne samo imenovati; zato bode pa tudi vse storilo, da dobi župana, ki čuti ž njim bedo in skrbi le za njegovo blagostanje. In upati pač smemo, da se mu posreči volitev, zakaj božja pomoč je na njegovi strani, kjer pa ta pomaga je vsako nasprotovanje nevernikov zaman, kar nam potrjuje zgodovina vseh časov.

Če bo pa izvoljen dr. Lueger, tedaj je pa zasvetila na Dunaju svitla zvezda vsem vernim krščanskim narodom, katera bo kmalu obsvetila tudi druge avstrijske kraje, da celo Evropo.

Obrnimo se torej, kakor priporoča vrli „Primorski list“ svojim čitateljem v dneh volitve tja do najvišjega, najmogočnejšega vladarja nebes in zemlje ter ga prosimo za srečen izid volitev na Dunaju. In ta, ki je rekel, prosite in bote uslišani, nas bo gotovo vslišal in nam o pravem času poslal pomoči!

Da, na Dunaju se svetli, dal Bog, da bi se tudi nam v prid razsvetlilo!

Narodno-gospodarske novice.

Še nekaj o posojilnicah.

Lepo število imamo že slovenskih posojilnic. — Vse prav dobro napredujejo, kar je najboljši dokaz žive njih potrebe. — Prav dobro tudi delujejo, smelo trdimo, da nekatere naravnost uzorno. — Ker je pa stvar pri nas Slovenceh verderle še nekoliko nova, in v nekaterih krajih premalo poznana, mislimo, da vsak nasvet, ki stvar pospešuje, dobro doide. — Prav umesten se nam pa zdi nasvet, da naj bi posojilnice dovolile svojim dolžnikom, vsaj hipotečnim, vrnitev dolga v prav majnih obrokih (najbolje takozvanih anuitetah), kar jim edino omogoči znebiti se dolga v primernem času. — Brez tega jako važnega načela bi posojilnica bistven del svojega konečnega namena zboljšati blagostanje prebivalstva svojega okraja, ne spolnila. Kako taka posojila prebivalstvu ugajajo, kaže najbolje tole: Kranjska hranilnica v Ljubljani daje posojila do 300 gld. za najnižje obresti po štiri od sto, ne dovoljuje pa izplačila dolga v anuitetah. Posledica je, da taci posojil zmirom manj odda, ter da jemljejo posestniki taka posojila, če tudi zanja za eno malenkost višje obresti plačujejo, raje pri tacem zavodu, ki ima vpeljane anuitete. Plačuje tam dolžnik, vsacega pol leta malo več, kakor gole obresti. — To pa, kar plača, razde-

* Ta list, ki še le dobro poldrugo leto izhaja na Dunaju, je za nas katoličane eden najvažnejših in najkoristnejših časopisov. Zeleti bi pač bilo, da bi si ga tudi Slovenci, nemščine vešči, v obilnem številu naročevali; posebno večje čitalnice imajo priložnost po njem širiti krščanske ideje, katere povdarja in zagovarja izvrstni list, ki ne pozna nobenega razločka med narodi, ampak deluje le za vero in cesarja.

luje se na obresti, ki vedno bolj padajo, kolikor je več odplačanega na kapital, ter na kapitalno odplačilo, ki vedno bolj narašča, kolikor se bolj zmanjšujejo obresti. — Pri pet odstotni obrestni meri, katera je najbolj razširjena pri posojilnicah za hipotečna posojila, se pa na pr. dolžnik z anuiteto treh odstotkov na pol leta v 36 letih znebi dolga. — S $3\frac{1}{2}\%$ v 25 letih, s $3\frac{3}{4}\%$ v 22 letih, s 4% v $19\frac{1}{2}$ letih, s $4\frac{1}{4}\%$ v 18 letih, s $4\frac{1}{2}\%$ v $16\frac{1}{2}$ letih, s 5% v 14 letih. — Nekatero posojilnico sicer dovoljujejo dolžniku, odplačati od posojila, kolikor se mu zdi, vselej kadar zapadejo obresti. — Anuitet pa vendar nečejo upeljati, ker se jim zdi, sila neumestna in doba amortizovanja (uničenja dolga) predolga. Ker se pa ta da postaviti sporazumno z dolžnikom na poljubno vrsto let, tako, da je vselej ravno gospodarskemu položaju dolžnika primerna, ga tudi nikdar ne bodo anuitete obtežile.

Tistega pa, ki prav nič ne bi hotel odplačevati od dolga, je dobro nekoliko posiliti v njegovo korist, da plačuje vsaj najnižje anuitete.

Želeti bi bilo, da bi vse posojilnice vpeljale ta način uničevanja dolga. — Ker si pa posojilnice večinoma ne bodo znale same napraviti potrebnih anuitetnih razpredelnic, iz katerih je razvidno, kako se razdeljuje vsaka posamična anuiteta na obresti in na kapital, smo pripravili jim take razpredelnice izdelati po najnižji ceni za vsakovrstne obrestne mere, za vsak kapitalni znesek, ter za vsako vrsto let. — Upamo, da se bodo posojilnice te prilike rade poprijele, ter povsod upeljale anuitetno odplačilo dolga.

Književnost.

(Izbrane pesmi), zložil Anton Funtek. Marsikaj lepega nam je že prinesla „Slovanska knjižica“ a posebno iznenadila nas je pa z zadnjima dvema številčkama, v katerih nam je podarila venček najlepših Funtekovih pesmij. Dični pesnik Anton Funtek je pač že dovolj znan vsem prijateljem I-poslovja, da znan večini slovenskega ljudstva, katero bo gotovo z velikim veseljem seglo po ljubkih cvetkah našega pesnika, ki je izdal s to izbirko najlepši plod svoje muze. Večina pesmij, ki jih čitamo v knjižici je že bila natisnjena po raznih leposlovnih listih le 13 pesmic še ni zagledalo poprej belega dne. Med temi zadnjimi se posebno odlikuje ona, ki jo je postavil pesnik na čelo svojega delca. V njej opeva pesnik nekdanje boljše čase Ljubljane, slika strašne trenutke potresa, katerih ne bode bela Ljubljana tako hitro pozabila; kljub temu pa je vendar dospela Ljubljancanom od vseh krajev tolažba, pomoč zakaj:

„Došel je med žalostne brate“,
Genij bratoljublja sam!...

kakor tako lepo pravi pesnik. Nato izraža v lepej obliki pesniške željo, katero pa ž njim tudi vsak Slovenec goji, da bi se namreč zdaj porušena Ljubljana kmalu zopet vzdignila iz podrtin in tej novej, obnovljeni Ljubljani posvečuje pesnik svoje pesmi. — gotovo novo tolažilo za mesto v urah britkostij in trpljenja. Tudi druge še natisnjene pesmi so lepe po vsebini in obliki. v vseh se zlivajo krasne misli v lahko razumevne verze. Tudi oblika knjižice je zelo lepa in rabljiva, vendar pa stane knjižica le bornih 50 kr., za naročnike „Slovanske knjižice“ pa le 30 kr., gotovo redka prikazen na našem književnem polju, zakaj tako po ceni se ne dobi lahko druga jednaka slovenska knjiga. Čisti dohodek knjižice je namenjen Ljubljancanom, ki tako zelo potrebujejo tudi gmotne podpore, — gotovo blag namen „Goriške tiskarne“, katerega naj nikdo ne prezre ampak si takoj naroči več iztisov pa še tudi drugih naročnikov pridobi. Vrli slovanski rod ne pozna razločka med seboj, kedar je potreba bratom pomoči; to se je pokazalo že mnogokrat in se kaže tudi danes, ko od vseh krajev prihajajo mnogoštevilni darovi našim bratom v Ljubljani na pomoč v stiski in revščini. Zato pa tudi zdaj, vrli narodnjaki, blagi Slovenci, pokažimo svoje čuteče srce, ko se nam ponuja nova priložnost, pomagati ubogim trpinom. Naročimo si torej Funteka vsi, posebno tudi slavne čitalnice, zakaj s tem pomnožimo naše knjižnice a pomagamo pa tudi našim bratom tam na Kranjskem!
Rebon.

(„Poduk v igranji na citrah“), sestavil Fran Sal. Koželjski, založil L. Schwentner, knjigarna v Brežicah ob Savi. I. zvezek, cena 1 gl. 50 kr. V jako lični vnanji obliki je izšel I. zvezek citrarske šole v slovenskem jeziku, kakršne dozdaj prijatelji tega glasbila na Slovenskem še niso imeli. Sestavljalatelj je po najnovejših sistemih (Huber, Enslin) prav praktično razredil tvarino in podaje po najpotrebnejših kratkih uvodnih pojmi o glasbeni teoriji vse, kar je igralcu na citrah treba vedeti o svojem glasbilu. Prideljana velika podoba razjasnjuje razvrstitev melodijskih, spremnih in basovih strun. Posebno utegne ustrezati učencem to, da so koj prve vaje zložene po najbolj znanih in v narodu priljubljenih slovenskih pesmih, kar daje že ob sebi tej šoli prednost pred vsako tujo. Iste pesmi, katere je skladatelj postavil za vaje v melodiji z levo roko, ponavlja pozneje deloma pomnožene za skupno igranje z obema rokama. Teh vaj, oziroma pesmi je vsega skup 24; vse v C dur in v raznih najbolj navadnih taktih. Vse vaje so postavljene lahko, začetnikom primerno, vendar bodo gotovo že zaradi mičnih napevov radi segali po njih tudi bolj izurjeni igralci, kateri bodo v bodočih zvezkih potem nahajali več njim primerne težje tvarine. Prav toplo smemo torej priporočati to delce, obsegajoče 24 strani četrtinske oblike, vsem prijateljem citer. Čim hitreje se bode rapečeval ta prvi vezek, tim preje bode podjetni založnik izdal daljne tri zvezke in zgotovil celo delo, ki bode prav prijeten dar vsakemu slovenskemu citrarju, ob enem pa širilo slovensko pesem mej prijatelji citer v slovenskih pokrajnah.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 10 aprila—20 jun. t. l. darovali: G. F. Stegnar, deželni poslanec, 1 bralni stroj; sl. podružnica v Mariboru 24. apr. 210 gl. 77 kr. in 6. jun. 60 gl. (večje svote so podružnici izročili: preč. g. stolni dekan L. Herg 10 gl., dr. H. Schmirmaul 5 gl., č. g. Josip Sigl, kapelan v Kamencah 5 gl. i. t. d.); sl. „Izvanakademiška podružnica“ v Gradcu po g. blagajniku Fr. Hrašovec, c. kr. sodniku 139 gl. 42 kr.; župnica Breznica na Gorenjskem pokroviteljine 108 gl. 63 kr.; župnja Kranjska Gora pokroviteljine 100 gl.; „Neimnovanec“ iz Gorice 100 gl.; sl. ženska podružnica v Gorici po denarničarici g. J. Dekleva 100 gl.; požrtvovalna sl. ženska podružnica v Sežani po blagajničarici g. Mariji Skrinarjevi zopet 50 gl.; g. Fr. Vertovec v Velikih Zablah kot dedič pokojnega vč. g. Vinka Stubelja, vikarja v Gabrijah, volilo 40 gl.; g. Olga Haringova, kot blagajničarica „Prve belokranjske podružnice v Černomelju“, 35 gl. 39 kr.; vč. g. Ražun v Celovcu 35 gl. 39 kr.; Neznaneč 35 gl. sl. podružnica za Velikovec in okolico po vč. predmestnem župniku g. Fr. Treiberju 26 gl. 76 kr.; nabranih na prvem svojem letošnjem zborovanju v Št. Juriju na Vinogradih; bl. g. Josipina Tolazi v Logatcu 10 gl.; bl. g. Matilda Šebenikar na Rakeku v nabiralnik nabranih 10 gl.; sl. „Notranjska posojilnica“ v Postojni prispevek za l. 1895. v znesku 10 gl.; g. M. Vičič v Postojni v družbin nabiralnik nabranih 10 gl.; g. Avgust Drukar v Kranju 10 gl.; gg. dr. de Franceschi in dr. Schifrer v Novem Mestu 10 gl., mesto nagrobnega venca; sl. posojilnica v Žuženberku kot darilo za letošnje leto 10 gl.; g. Leopold Schwentner, knjigotržec v Brežicah 10 gl., kot ustanovnik pri tamošnji naši podružnici; g. veletržec Kollmann v Ljubljani v nabiralnik nabranih 8 gl.; gospica Ivana Narobe iz Trzina v domačem nabiralniku nabranih 5 gl.; g. dr. Vilfan v Radovljici 8 gl.; Mirko Gruden, sin g. davkarja v p. na Vrhniki 7 gl. in sicer 5 gl. nabranih v nabiralnik v gostilni pri pošti na Vrhniki, 2 gl. pa pri g. Ivanu Majaronu v Borovnici; g. Fr. Kocelj 5 gl. 20 kr.; z Jesenic 5 gl.; vč. g. profesor J. Komljanec v Kočevju 4 gl. kot donesek nekaterih tamošnjih članov podružnice v Ribnici; vč. g. župnik Jožef Škofic v Železnikih 4 gl. nabrane v družbin nabiralnik; g. J. Krajec v Novem Mestu 3 gl. 84 kr.; sl. načelnstvo ženske podružnice v Kamniku 3 gl., — 2 gl. 50 kr. je bilo v družbinem nabiralniku, 1 K. je daroval g. J. Rode, — in g. Fr. Šlibar, gostilničar v Selcih 6 K., nabranih v tamošnji nabiralnik. — Prav iskreno se zahvaljujemo vsem naklonjenim dobrotnikom, ki so se nas spominjali zadnji čas. Družba letos potrebuje posebno izdatnih sredstev za zavode v Trstu in zidavo nove šole v Velikovec. Iz mnogih krajev radi groznega potresa ne bo tako velike podpore, kot je bila navadno. Naj bi rodoljubi po drugih srečnejših krajih to nadomestiti blagovolili. Dosedanjim in prihodnjim dobrotnikom ključemo; Bog povrni!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Za slovensko šolo v Velikovec so od 10. apr.—20. junija t. l. darovali: Sl. upravništvo „Mirovo“ v Celovcu mej koroškimi Slovenci nabranih 288 gl. 35 kr.; sl. hranilnica in posojilnica v Sinči vesi na Koroškem 100 gl.; sl. posojilnica v Šmihelu 100 gl.; rodoljubni celjski Slovenci po g. dr. J. Dečku 100 gl., — večje svote so izročili; sl. tamošnja posojilnica 25 gl., gg. dr. J. Dečko, dr. J. Serbec, M. Vošnjak po 10 gl., drugi duhovni in svetni gospodje po 5 gl. i. t. d.; — Slovenke in Slovenci v Aleksandriji po g. Ivanu Semiču 63 fran-

kov; vč. g. monsignor Ivan Tomše, vojaški župnik v Gradcu, kot volilo 12 gl.; g. A. Š. po g. Fr. Hrašovec, vpok. c. kr. sodniku v Gradcu 11 gl.; sl. posojilnica v Vitanji 10 gl. (15 gl. je odločila letos pri občnem zboru kot prispevek za pokroviteljino); vč. g. A. Berce, boštanski župnik 10 gl.; vesela družba pri zabavi društva „Vodnik“ v Dolini pri Trstu 10 gl.; vesela družba v Globasnici po g. F. Kandutu 12 K.; g. dr. H. Schmirmaul, zdravnik v Mariboru 5 gl.; g. Martin Kocbek, c. kr. notar v Marenbergu na Štirnem nabranih 5 gl.; vč. g. Alojzij Kummer, župnik v Retečah pri Loki 2 gl.; vč. g. kurat Lovro Rožman 2 gl.; vesela družba v gostilni g. Val. Kolenca v Čemšeniku po g. učitelju T. Petrovcu 2 gl.; vč. g. Jožef Žičkar, župnik v Vitanji 1 gl. 50 kr. in č. g. Matija Škorjanec, kapelan v Vitanji 1 gl. 50 kr. — Zgradba velikovske šole lepo napreduje; to poletje že pride stavba pod streho. Rojaki! Podpirajmo velevažno delo, da se čim preje ondi vzgaja deca v versko-dinastičnem-narodnem duhu!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Vožni red na južni železnici.

veljaven od 1. maja l. l.

Odhod iz Celja proti Dunaji. Brzovlak ob 1. uri 37 m. ponoči in ob 1. uri 45 m. popoldne; poštni vlak ob 5. uri 24 m. popoldne in ob 3. uri 10 m. ponoči; lokalni vlak ob 6. uri 25 m. zjutraj; mešani vlak ob 8. uri 50 m. dopoldne.
Odhod iz Celja proti Trstu. Brzovlak ob 3. uri 27 m. popoldne in ob 4. uri 18 m. zjutraj; poštni vlak ob 10. uri 5 m. dopoldne in ob 4. uri 51 m. zjutraj; lokalni vlak ob 5. uri 35 m. zjutraj in ob 9. uri 20 m. zvečer do Zidanega mosta; mešani vlak ob 5. uri 40 m. zvečer.
Odhod iz Maribora na Koroško. Brzovlak ob 3. uri 25 m. ponoči; lokalni vlak ob 5. uri 25 m. zjutraj in ob 10. uri 3 m. dep. ter ob 3. uri 10 m. popoldne.
Odhod iz Pragerskega proti Ptuj i. t. d. Brzovlak ob 3. uri 30 m. ponoči; osebni vlak ob 9. uri 37 m. dopoldne in ob 8. uri 10 m. zvečer; mešani vlak ob 3. uri 35 m. popoldne samo do Ptujja.
Odhod iz Celja v Velenje. Mešani vlak ob 7. uri 15 m. zjutraj in 3. uri 50 m. popoldne.
Odhod iz Velenja v Celje. Mešani vlak ob 5. uri 50 m. zjutraj in 2. uri 35 m. popoldne.
Odhod iz Zidanega mosta v Zagreb. Osebni vlak ob 5. uri zjutraj in 1. uri 38 m. ter ob 5. uri popoldne.
Odhod iz Poličan v Konjice ob 10. uri 25 m. dopoldne in ob 4. uri 10 m. popoldne.
Odhod iz Konjic v Poličane ob 6. uri 30 m. zjutraj in 1. uri 10 m. popoldne.
Odhod iz Spielfelda v Ljutomer ob 7. uri 25 m. zjutraj in ob 2. uri popoldne — ob 6. uri 45 m. zvečer do Radgone.

Javna zahvala.

Na naše povabilo je prišel potovalni učitelj za vinarstvo, g. Fr. Gombač, letos večkrat v Krško, kjer je ude kmetijske podružnice, meščanske učence in drugo ljudstvo prav vpešno podučeval v raznovrstnem cepljenju ameriških trt. Za to trudoljubivo delo se mu toplo zahvaljujemo.

V Krškem, dne 20. junija 1895.

Kmetijska podružnica.

Ravnateljstvo meščanske šole.

†
Tožnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, gosp.

Franc Polak

veleposestnik in gostilničar v Trbovljah

po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 44. letu svoje starosti dne 29. junija ob polu 9. uri zvečer mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega rajnega preneslo se je v torek dne 2. julija ob 8. uri dopoldne k večnemu počitku.

Prerano umrlega priporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v pobožen spomin. V Trbovljah, dne 30. junija 1895.

Terezija Polak roj. Holobar,

soproga.

Franz, Rudolf, Pepi, Rezi,

otroci.

(109) 1

Razpis.

V zmislu §§ 8 in 12 postave z dne 23. jun. 1892 dež. zak. l. št. 35 razpisuje podpisani zdravstveni okrožni odbor službo okrožnega zdravnika za zdravstveno občino „Okolice Celjsko“ obsegaajočo politične občine celjsko okolico, Teharje, Št. Lorenc in Svetino s stanovanščem v Celji in z letno plačo 600 gl. a. v.

Prošnje za to mesto z dokazi, predpisanimi v § 15 gori navedene postave vložijo se naj najdalje do 1. avgusta 1895 pri podpisanem okrožnem odboru.

Okrožni odbor celjske okolice, dne 1. julija 1895.

Načelnik:

(112) 3—1

Glinšek, I. r.

Vsprejme se takoj kot oskrbnik vino- grada v Halozah

oženjen mož, ki je več zimskega in zelenega cepljevanja ter sploh vseh opravil pri nasajevanju vinogradov z ameriškimi trtami.

Pogoji se izvedó pri **Anton Gregorič-u**, tajniku posojilnice in posestniku v Ptuju. (111) 3-1

Zobozdravnik

Anton Paichel

iz Ljubljane, uljudno naznanja, da od dne 1. julija t. l. v hotelu „pri volu“ (Hotel Ochsen) zdravi zobe in deluje v stroki zobozdravništva. Ostane tu le nekaj časa. (107) 3-1

Hiša

v **Šmartnem**, en četrt ure od Slovenskega Gradca, tik okrajne ceste in blizu nameravane nove železniške postaje, na jako dobrem prostoru, novo zidana z nedodelanim prvim nadstropjem, pripravna za vsako trgovino, posebno za krojača, proda se takoj iz proste roke. Natančneje pogodbe podaja **Fr. Dolenc** v Mariboru. (110) 3-1

Velemenjenemu občinstvu usojam se naznaniti, da sem s 1. julijem t. l. v hiši svojega očeta gosp. **Ivan-a Vaupotiča** pričel

mesarsko obrt.

Priporočevaje se velemenjenemu občinstvu, zagotavljam točno in ceno po potrebo.

Ljutomer 1. julija 1895.

Aleksander Vaupotič,
mesarski mojster.

(108) 3-1

Molitvene bukvice

priproste, kakor tudi v najfinjih vezih, po vsakoršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celji

Posebno opozarjamo preč. g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za šolarčke, kakor tudi odrasle.

Franc Čuden

urar

v Ljubljani

Glavni trg št. 25

priporoča

slav. občinstvu in posebno prečast. duhovščini, svojo bogato, največjo zalogo švicarskih žepnih ur, po najnižjih cenah, zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur z nihalom (Pendeluhr), budilnic, verižic vsake vrste, prstanov, uhanov in vseh v njegovo stroko spadajočih stvari.

Popravila naredim dobro, hitro, natančno in ceno. Poštna naročila izvršujejo se precej. Novi ceniki po pošti in brezplačno. V cenikih je natančneje popisano, koliko časa jamčim (garantiram) za katero stvar in kako zamjenjavam. (74) 10-9

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina umetnin v Celji

„Sveta družina“, sv. Ciril in Metod in druge različne svete podobe

v oljnatih barvah in jeklorezih priporočam vis. čast. duhovščini, g. uradnikom, učiteljem, slavnemu občinstvu. Dajem tudi na mesečne obroke. Cena podobam 5, 6, 7 in 8 glđ.

Podobe „Sveta družina“ brez okvira po 10, 15, 20, 25, 50, 60, 90 kr. in 1 glđ.

po najnižjih cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod jamstvom in na poskušanje

IG. HELLER, DUNAJ

37 Praterstrasse Nr. 46.
Regula Industriem 1884, str. 100-101 v str. 100-101
in svetilne peči za tabakovsko tabak izdelavo.
Priporočila in listi.

(48) 20-10

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za žiljenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko: Dunaj, I., Giselstrasse 1, v družbeni hiši.
Filijala za Ogersko: Budimpešta, Franca-Jozefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1893 k. 131,435.657—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1893 . . . 23,942.149—
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) . . . 287,452.809—
Med letom 1893 je bilo od družbe izdanih 9633 polic v znesku . . . 73,023.675—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 4 pri **GVIDONU ZESCHKO**-tu. (148) 12-7

Hiša na prodaj. V trgu Šoštanj je hiša z gospodarskimi poslopji, z lepim vrtom zasajenim s sadjem, na prijaznem kraju, blizu fabrike, z dobro pitno vodo pod prav ugodnimi poji na prodaj. — Več pove

Anton Špitau po domače **Sapušek** v Šoštanji. (113) 1

Dobro vino

belo ali rudeče, po glđ. 15.50, 17.— in 19.— po 100 litrov na tukajšnji kolodvor stavljeno, prodaja v množini nad 50 litrov, ter se za obila naročila tople priporoča

Kranjska vinarna v Ljubljani, 5-3 Slonove ulice št. 12. (102)

Tamburice vsake vrste dobite so pri tvrdki

J. Stjepušin, Sisek (Hrvatsko)

Ilustrovani ceniki pošiljajo se brezplačno. (88) 3-3

Najcenejša, najboljša škropilnica „Candee“

katero ne presega nobena druga gledé ugodne sestave.

Glavna zaloga za Kranjsko, Štajersko in Koroško pri

Fran Seidl-u v Novem Mestu.

Cena škropilnice s cevjo in tremi sikalnicami 9 glđ., lesena brenta posebej 80 kr. (96) 3-3

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, živalske parasite in dr.

Zacherlin

deluje čudovito! Mori — kakor nobeno drugo sredstvo — vsakovrstne žužlike, za to tudi po celem svetu kot jedino enake vrste slavno in priznano. — Njegova znamenja so: 1. zapečateni steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Celje: Traun in Stiger	Možirje: Leopold Vukič
Alojzij Walland	R. Grossler
Viktor Wogg	Lud. Schescherko
Anton Kolenc	F. Wambrechtsteiner
Fran Janesch	Gornji grad: Jakob Božič
Milan Hočevar	Poličane: Ferd. Ivanus
Ferdinand Polič	A. P. Krautzdorfer
Josip Matič	Anton Schwelz
Anton Ferjen	Pristova: And. Suppanz
Friderik Jakovitsch	Brežice: Fran Mathels
L. Leo Hannak	Varlec & Umek
Karol Gela, lekarna	Rajhenburg: L. Rainhofen
Fran Zangger	Zalec: Adalb. Globočnik
Vranksko: Ivan Pauer	St. Jurij: Fran Kartin
Konjice: Jurij Michay	J. F. Schescherko
Vojnik: Fr. Zottl	St. Lovrenc: Elja Turin
Hrastnik: Alojzija Bauerheim	Smarje: Josip Wagner
Konsumno društvo	St. Paul: Norbert Zanier
Josip Wotuk	Trbovlje: Konsumno društvo
Fr. H. Petek	J. M. Krammer
Ljubno: A. Fabiani	Fran Poljak
Sevnica: S. F. Schalk	Rob. Stenowitz
Ludovik Smole	Anton Jaklin
Zwenkel & Cmp.	Vitanje: Karl Tischler
	Velenje: Karl Tischler